

Két ingyenfüzet: Miért támadják a szövetkezeteket? A lépfene és a védekezés.

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám
Telefonszám: Automata 24-49.

FELVEZÉR:
KÖRÖ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádió gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 1. szám.

Vasárnap január 6.

Bethlen István gróf miniszterelnök nyilatkozata.

Bethlen István gróf miniszterelnök a karácsonyi ünnepek alkalmával nagyjelentőségű nyilatkozatot tett az időszerű politikai kérdésekről. Nyilatkozatát legutóbbi külföldi tárgyalásainak ismertetésével kezdte meg. A nyilatkozat főbb részei a következők:

— Utamnak kettős célja volt. Az egyik, hogy a pénzügyi emberekkel Európa pénzügyi helyzetét megvitassam, a másik, hogy tájékoztassam a külföldi politikusokat Magyarország pénzügyi és gazda-

sági helyzetéről. A luganoi tárgyalások nem pénzügyi természetűek voltak, csupán szükségét éreztem annak, hogy a személyes érintkezést újból felvegyem. Ennek az érintkezésnek tájékozódó célja volt, tájékoztattam a közeljövő napirenden levő politikai kérdéseiről és tájékoztattam a külföldi államférfiakat arról a munkáról, melyet Magyarország nemzetközi viszonylatban a jövőben folytatni fog.

M. N. MŰZEM KÖNYV
Tudományok
I. növedéknep
19.2.9/12.6.6

Borzalmas gázrobbanás Londonban.

Londonban az elmúlt napokban borzalmas erejű gázrobbanás történt. Az uttest alatt vezetett gázcsövek nagy kiterjedésben felrobbantak és a gáz ereje szörnyű pusztítást végzett a környéken. Képünk a robbanás színhelyét mutatja be. Az uttest aszfaltja fel van szaggatva, egy utcai lámpa elferdült és a háttérben az égő gáz lángja látszik.

— Hangsúlyozni kívánom, hogy megcáfoltam ez alkalommal mindazokat a rosszindulatú híreszteléseket, melyek velünk kapcsolatban a világsajtó egyik-másik orgánumban napvilágot láttak. Így megcáfoltam azt a hirt is, hogy Magyarország a királykérdés megoldásával bármilyen formában foglalkoznék, hogy Magyarország titokban fegyverkezik és hogy erőszakos módon akarja megoldani azokat a kérdéseket, melyek megoldását minden magyar ember óhajtja. Megbeszéléseink tanubizonyosságot tettek arról, hogy Magyarország iránt a külföldön a bizalom és az értékelés nincs csökkenőben, sőt Magyarország újjáélesztését az összes tényezők elő akarják segíteni.

Az ország belső gazdasági kérdéseiről a miniszterelnök többek között a következőket mondta:

— A magyar kormány tisztában van azzal, hogy az újjáépítés munkája a pénzügyi egyensúly helyreállításával befejezve nincs és hogy azt ki kell egészíteni olyan közgazdasági politikával, mely most van kibontakozóban. Ennek a politikának célja kizárólag az, hogy Magyarország gazdasági élete, a termelés, a kereskedelem és az ipar alkalmazkodjék azokhoz a viszonyokhoz, melyekben jelenleg élünk. Kétségtelen, hogy a trianoni szerződés által teremtett súlyos és nehéz helyzetet teljesen megváltoztatni nem leszünk képesek, kivéve, ha a szerződés revíziója által sikerül tágitani azt a keretet, melybe a magyar közgazdasági életet beszorították. Anélkül, hogy túlzott optimista volnék, kijelentem, hogy egyenesen károsnak tartom azt a pesszimizmust, melybe a magyar társadalom és gazdasági élet bizonyos kedvezőtlen hatások alatt magát belehajszolta és amelyből csak nehezen bír kijutni. Nem látom indokoltnak ezt a pesszimizmust, mert bár egyik és másik téren súlyos bajok vannak, azokat a közgazdasági élet vezetőinek céltudatos és átgondolt együttműködésével meg tudjuk szüntetni.

— A mezőgazdaság rossz helyzetben van, főleg azért, mert a piacok elvesztése folytán nehezen értékesítheti terményeinek egy részét. Ezeknek a bajoknak a megszüntetésére vagy enyhítésére most már a praktikus lépések egész sora fog gyors egymásutánban bekövetkezni. Ezek segítségével fokozatosan megjelenhetünk újból áruinkkal a külföldi piacokon. Ehhez azonban szükség van megfelelő szervre, a tarifapolitika revíziójára, az exporthitel fejlesztésére, bizonyos állami támogatásra és segítségre, hogy a magyar mezőgazdaság újból talpraállhasson. Fokozatosan törekedni kell a mezőgazdasági hitel olcsóbbá tételére és bár ezen a téren utolsó időben eredmények is mutatkoztak, ezeknél megállani nem lehet és nem is szabad.

— Nyomatékosan hangsúlyozom, hogy a kivétel

előmozdításánál a kormánynak karöltve kell haladni a kereskedelemmel, miután az állam nem csaphat fel kereskedőnek, ami nem is lehet hivatása. Az ipar terén gondoskodni kell, hogy ne akadjon meg ipari fejlődésünk és ezt megfelelő iparpártolással tudja a kormány elérni. Céltudatos, évekig tartó munkával jobb helyzetet tudunk teremteni.

— Direkt adócsökkentésről a mai helyzetben nem igen lehet szó. Az adónemek behajtásánál azonban gondoskodni kell arról, hogy zaklatások ne történjenek. A közterheket igyekeznek a kormány csökkenteni és az ezt célzó törvényes rendelkezéseknél a szempont az lesz, hogy a községek ama kiadásai, melyek nem egy-két év szükségletét jelentik, hanem egész nemzedékek javát szolgálják, ne a pótdó emelése útján fedeztessenek, hanem kölcsön formájában.

A parlament jövő munkarendjéről a miniszterelnök a következőket jelentette ki:

— A parlament munkaprogramja még nincs véglegesen megállapítva, kétségtelen azonban, hogy februárban már a költségvetéssel foglalkozik a Ház. Addig valószínűleg a közigazgatási reformot, vagy a sajtónovellát tárgyalja le.

Az Országos Gyermekünnepet törvényhozási uton sürgeti Csongrád.

Mind nagyobb és nagyobb hullámokat vet az a társadalmi mozgalom, amely minden esztendőben egy napon nagy ünnepségi középpontjába akarja állítani a magyar gyermekeket. Az eszme Csongrád város nemzeti érzésű közönségének táboraiból indult el, sőt Csongrádon már eredményekhez is érkezett, mert ott a múlt évben, júniusban is tartottak Országos Nemzeti Gyermekünnepet, József királyi herceg védnöksége alatt, huszezer gyermek részvételével.

A mozgalom már annyira megerősödött, hogy szívatlan tagu rendezőbizottság van, az élén Urbán Mihály dr.-nak, Csongrád kiváló vezető-egyeniségének irányító munkássága mellett. A mozgalomhoz eddig huszonhat magyar város jelentette be lelkes csatlakozását. A csongrádi rendezőbizottságnak, de a többi városoknak is az a törekvése, hogy az országos gyermekünnepet törvényhozási uton rendezzék, mert a kezdeményezők véleménye szerint a mozgalom csak így tudná a maga elé tűzött nagyfontosságú nemzeti célt elérni. Éppen ezért a bizottság most valamennyi országgyűlési képviselőhöz kérelemmel fordult és a képviselők figyelmének a mozgalomra való felhívása mellett arra kért támogatást, hogy a törvényhozásban álljanak az évente megismétlődő nemzeti gyermekünnep törvényesítése mellé.

A felhívás szerint a nemzeti gyermekünnep nagy hatással lenne az ifjuságra, mert felvilágosítaná a gyermekeket arról, hogy a szeretet és testvéri összetartozás mennyire erősíti a nemzetet. Ezenkívül nevelné ez a nap a haza iránt való szeretet érzelmét is és a gyermekek ünneplése által nem a múlt, hanem a reményteljes jövő lenne a programja. A szervezőbizottság felhívja a képviselők figyelmét arra is, hogy a nemzeti gyermekünnep a szülőkre szintén rendkívül nagy hatással lenne, mert a bünsök egyike rendszert éppen a gyermek értékelése és szeretése által lehet kiirtani.

A bizottság nagy eredményt vár a képviselőkhöz intézett felhívástól.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. —

Romlott hangszereket művésziessen javít. Legjobb hurok. Árjegyzéket ingyen küld.

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz. Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

„Magyar szövetségés — magyar feltámadás.”

Schandl Károly dr. már nem egyszer rávilágított arra a versenyre, amely különösen a háború óta támadt nemcsak az európai népek, hanem a tengerentúli államok között is a gabonapiacok megszerzéséért. Ez a gazdasági harc napról-napra elkeseredettebb lesz. Az olasz buza-harc, amelynek eredményei immár kétségen felül állanak, Ausztria igekezete, amellyel szinte szemünk láttára alakul át ipari államból mezőgazdaságivá, a csehszlovák minimális agrárvémpolitika, amelyik a cseh mezőgazdaságot erősíti és szilárdítja, ennek a világversenynek fontosabb állomásai. De nem szabad kifelejtenuk ebből a koncertből a tengerentúli államok szerepét sem, amelyek kartellba tömörültek az európai piacok meghódítására.

A magyar földmivelésügyi kormány természetesen ezeket az eseményeket nem nézheti ölbetett kézzel. A versenytermelési program, amelyet Mayer János földmivelésügyi miniszter dolgozott ki, felöleli mindazokat a módokat, amellyel a csonkaország sikeresen megállhatja a helyét ebben a rendkívül éles gazdasági világversenyen. Nem akarunk most szólni a talajelőkészítésről, a traktor-és szántógép-akcióról, az olcsó műtrágyabeszerezésről, az ország szikes területeinek megjavításáról, a gyümölcs-és szőlőtermelés megfelelő átszervezéséről és az állattenyésztés újjászervezéséről, amely mind egy-egy fontos hadművelete a magyar mezőgazdaságnak.

De rá akarunk mutatni arra a fontos és nélkülözhetetlen eszközre, amely nélkül ezeken a területeken a frontot fenntartani nem lehet. Ez a nélkülözhetetlen eszköz a forgótőke, a pénz, amely a munió szerepét játssza a gazdasági hadjáratban. Tőke nélkül nincs mezőgazdasági üzem, tőke nélkül megáll az élet a mezőgazdaságban. Tőke nélkül nincs talajkultúra, nincs gépmunka, nincs műtrágya és nincs jó állatállomány. Tőke nélkül nincs virágzó gazdaság, elsovadnak az egyedek s vajjon lehetséges-e olyan hadjáratot megnyerni, ahol a hadsereg tagjai gyengék, erőtlenek és nem ellenállóképesek?

A mai pénzviszonyok elviselhetetlen kamatterhekkel gyengítik a mezőgazdaságot. Az agrárüzemek a békében sem bírták el a tíz százalékon felüli pénzt, most pedig fokozottabb mértékben nem bírják. Ha tehát a siker reményében akarjuk felvenni a gazdasági harcot az európai és tengerentúli államokkal, úgy ezen a ponton kell meg erősíteni a frontot. Nincs más megoldása a magyar mezőgazdaság bajainak, mint az olcsó pénz, a nyugodt és biztos hitel, mint a szövettek — a magyar agrártársadalom legfontosabb bástyái — tökéletes szaporítása és fokozása. Ha a tőke növekszik, a hitelkeret is nagyobb lesz, ilyen módon az üzleti költségek jobban megoszlanak és a kamat leszállítása automatikusan következik be. S ez tulajdonképpen a cél.

Tudjuk, hogy a világegés, a forradalom és a pénz értékeltelenedése a negyedszázadon át szorgalmasan összegyűjtött szövetségi tőkéket semmivé tette. Így pusztult el a szövettek muniója, pedig, ha ez a munió elfogy, a csatát elveszítettük. Ha tehát nem akarunk „lőszérihiány” miatt csufosan visszavonulni, szervezünkünk kell és egyesülni, hogy ismét megszerezhessük a győzelemhez szükséges muniókat, forgótőkét, a pénzt. Be kell vallanunk, hogy évek multak el anélkül, hogy ezen a téren valami is történt volna. Be kell látnunk, hogy a magyar agrártársadalom sok-sok mulasztást követett el önmaga ellen, amikor nem gondoskodott intézményesen az agrár-szövettek munió-pótlásáról.

De mint minden nehéz és mostoha korszak megszűli a maga nagy emberét, aki a tömegeken keresztül meglátja a kivezető ut irányát, épp úgy ebben az időben is, — amely idő sokban hasonlít a kilencvenes évek áldatlan korszakára — támadt egy férfi, akinek messzehangzó szava felrázta évtizedes közönyéből a kiscgazdatársadalmat, aki fáradtságot és nehézséget nem ismerve, a szövetségi tábor vezetői élén járja az országot, felkeresi a szövetségi, gazdasági és társadalmi szerveket és elibük tárja a magyar mezőgazdaság fájó sebeit, a tőkehiányt és az

abból folyó kamatrágaságot, az uzorát, a spekulációt, a magyar élet kibontakozásának ezeket a rákfenéit. A kibontott zászló alatt megfujta a harsonákat, hogy felhívja a figyelmet a szövettek gazdasági és nemzetpolitikai jelentőségére, a magyar szövetségi mozgalom megerősítésére és támogatására: a munió pótlására.

Az a szövetségi propaganda, amelynek zászlaját pár hónappal ezelőtt Schandl Károly bontotta ki, maga köré gyűjtve a magyar falvak és városok dolgozó népét, hogy megszabadítsa a földművesembert az elnyomás és anyagi függés láncaitól, még nem ért véget, de már most nyilvánvaló, hogy a községeknek és közületeknek a magyar sorsot szívükön viselő tagjai befolyásukat olyan irányban érvényesítik, hogy a községek vagy közületek a rendelkezésükre álló tőkeerővel üzletreszervezés, vagy betétek elhelyezése formájában erősítik a szövettek anyagi erejét. És ugylátszik, a falvak lakossága is rájön lassanként arra, hogy necsak akkor forduljon a szövettekhez, amikor kölesönre van szüksége, hanem apró feleslegeit, megtakarított pénzét, ha csak csekélyebb összegben is, a szövettek anyagi megerősítésére fordítsa. Eredmények ebben a tekintetben máris mutatkoznak. Elegendő rámutatnunk a propagandamunka októberi havi számadataira, amelyek világosan mutatják, hogy a szövetségi üzletreszervezés 800.000 pengővel gyarapodott a kisemberek jegyzése folytán. A magyar agrártársadalom, a jelek szerint, megértette tehát, hogy ez a kérdés az ország kérdése és fényes tanubizonyosságát adta szövetségi hűségének, a magyar élet szeretetének és a magyar sors jobbrafordulásába vetett hitének.

A propagandamunka azonban nemcsak a közvetlen cél: a szövetségi tőkeállományának megizmosítása és felrészítése tekintetben, hanem általában a szövetségi szervezkedés társadalmi és gazdasági ereje, nemkülönben a szövettek személyi alapzatainak kiépülése tekintetben is eredményesnek mondható. Schandl Károly utja a szövetségi fegyverek toborzását célozza a szövetségi haza, otthon, gazdaság, család és ezeken keresztül az ország védelmére. Megállapíthatjuk, hogy ez a toborzó-munka nem maradt el a várakozások mögött.

Végleges eredmények természetesen csak hónapok múlva várhatók. De a cél és a hozzávető eszközök minden jó kilátással kecsesgetnek. Az a hadsereg, amelynek élén Schandl Károly lobogtatja a vérnélküli szabadságharc zászlaját, biztosíték a győzelemhez. Ebben a vezérben és ebben a hadseregben bizhatunk. Bizhatunk abban a vezérben, akinek szívében a magyar faj forró szeretete lüktet és bizhatunk abban a hadseregben, amelynek zászlaján ez áll: „Magyar szövetségés — magyar feltámadás!”

Kunszt Henrik dr.

A

Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

A magyar tanítók tanácskozásai.

A Magyarországi Tanító Egyesületek Országos Szövetsége az elmúlt hét péntekjén, Budapesten, a Tudományos Akadémia kistermében diszgyűlést tartott az 1868. évi népoktatási törvények életbeléptetésének hatvanadik évfordulója alkalmából. A diszgyűlést, amelyen a kultuskormány képviselőiben Korniss Gyula dr. államtitkár jelent meg, Rákos István elnök nyitotta meg, aki beszédében hódoló szavakkal áldozott Eötvös József báró halhatatlan emlékének, mert Eötvös nagy alkotó szelleme indította útjára a magyar népművelést.

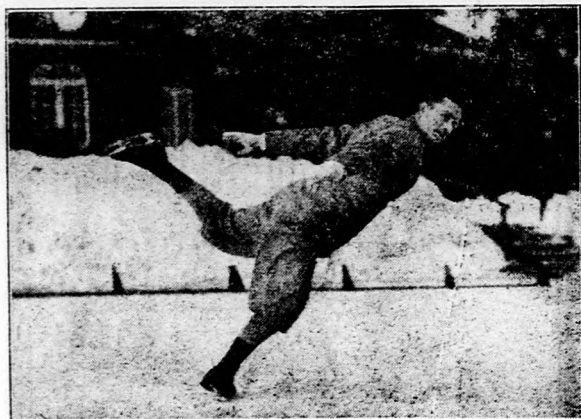
Korniss Gyula államtitkár kijelentette, hogy Eötvös báró céltudatos népnevelési politikája eredményezte, hogy a nemzet politikai és erkölcsi egységbe olvadt s ennek a *nemzeti egységnek létrehozói elsősorban a magyar tanítók voltak*. Amikor Klebelsberg Kunó gróf néhány évvel ezelőtt megindította népoktatási akcióját, teljesen Eötvös József báró nyomán haladt. Az államtitkár ehhez a munkához a tanítóság támogatását kérte.

Dobos Gábor, a jegyzőegyesület elnöke üdvözölte ezután a jegyzők nevében a diszgyűlést. Rámutatott arra, hogy *Magyarország jövője a falura van alapítva* s a falu erejének megerősítésétől függ, hogy az ország kibírja-e a mostani megpróbáltatást. Háros Antal gyakorló-iskolai igazgató tartott most magas színvonalú előadást az 1868. évi népoktatási törvény jelentőségéről. Ez a törvény a népet a felelősség tudatára emelte fel, hogy ebben a szellemben gyakorolja politikai jogait. A diszgyűlés Rákos István elnök zárószavaival ért véget. Délután a Tanítók Házában folytatták a tanítóság üléseit, amelyeken az időszaki kérdésekkel foglalkoztak.

A Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége pénteken délután a Tanítók-házában szövetségi gyűlést tartott Rákos István elnöklésével. A gyűlésen Balázs Ferenc, pécsi állami elemi iskolai igazgató fejtegette hosszabb előadásban a nyolcosztályú népiskola kérdését, amely *örösi fejlődést jelent a magyar közoktatásügy terén*. Többen szóltak hozzá a tárgyhöz, amiután Wanitsek Rezső fővárosi tanító a középiskolai érettségire felépített főiskolai tanítóképzésről tartott előadást. Ezután a különböző bizottságok tették meg jelentéseiket és ezzel a magyar tanítóság ülésesei be is fejeződtek.

A hitelszövetkezeti propaganda eredményei.

A hitelszövetkezeti mozgalom vezére: Schandl Károly dr. nyug. földmívelügyi államtitkár az utolsó pillanatban emelte magasba az első uttörők, Károlyi Sándor gróf és vezérkara, neves példáján felbuzdulva, a szövetkezeti szervezkedés megtépett zászlaját, hogy hitelszövetkezeteink talpraállítással megmentse a magyar mezőgazdaságot, s ezzel együtt az országot és a magyar jövőt.

A gyorskorcsolyázás világbajnoka.

Képtünk Gillis Grafström-öt, a gyorskorcsolyázás világbajnokát ábrázolja, Berlinben, tréning közben.

Az az országos propaganda, mely Schandl Károly dr. vezetésével az egyes vármegyei székhelyeken lebonyolított szövetkezeti értekezletek formájában megindult, már eddig is, alig néhány hónappal a mozgalom kezdeményezése után, *jelentős eredményeket mutat fel*.

A vármegyei hatóságok kivétel nélkül a legnagyobb megértéssel fordultak a hitelszövetkezeti tőkék fokozását célzó törekvések felé, s a vármegyék alispánjai lelkeshangú átiratokban hívják fel a községeket arra, hogy pénzügyeslegeikkel siessenek a hitelszövetkezetek segítségére, s üzletrészek jegyzésére, valamint betétek elhelyezésével mutassanak jó példát a megyei gazdtársadalomnak a szövetkezeti hűség és áldozatkészségre. De maguk a vármegyék is dicsőretek igyekezettel járulnak a szövetkezeti tőkék szaporításához, így elsősorban Pest- és Békés-vármegyéről kell megemlékeznünk, amelyek előljártak a szövetkezeti eszme lelkes propagálásában.

Lassan, de biztosan már kibontakoznak a szövetkezeti propaganda anyagi eredményei is, ezek közül elsősorban a *mezőberényi hitelszövetkezet* példáját említhetjük meg, mely a vármegyei propaganda-értekezletek mintájára saját községében is *szövetkezeti napot rendezett*, melynek örvendetes eredménye az lett, hogy a szövetkezet 10.000 P üzletrésztőkéjét megkésztetve, majd megháromszorozta.

Utána következnek egy kis baranyamegyei község, *Mária-kéménd hitelszövetkezete*, mely rövid idő alatt 4200 P, majd újabb 3700 P üzletrészt gyűjtött. A *Sásd és vidéke hitelszövetkezete* az országos propaganda hatása alatt eddig 38 új hitelszövetkezeti taggal gyarapította tagállományát és 1000 P értékű új üzletrészt gyűjtött. *Magyarhertelend, Kisbodolya és Egházbér hitelszövetkezetnél* a község előljárósága maga jegyzett 12 új üzletrészt. Az *enyingsi hitelszövetkezetnél* 50 üzletrésszel szaporodott kb. 2000 P értékben az üzletrésztöke. Itt még megemlítjük, hogy négy békésmegyei községi hitelszövetkezetnél, mint *Vésztő községben* 3000 P-vel, *Szeghalomban* 1000 P-vel, *Köröstarcsán* 500 P-vel, *Kőrösladányban* 350 P-vel, összesen 8850 P-vel emelték az üzletrésztőkéit és hogy ugyancsak a propaganda hatása alatt a zalamegyei *Hahót községben, Csabrendeken*, a pestmegyei *Váchartyánon, Rákocscsában, Püticsében* és több más helyen folyt le eredményes községi propaganda-értekezlet.

Örömmel kell megemlékeznünk, hogy az országos hitelszövetkezeti propaganda hatása alatt a magyar hitelszövetkezeti hálózat Zala-megyében új szövetkezettel szaporodott meg *Hahót községben*, amelynek befizetett üzletrésztőkéje 18.000 pengőt tett ki és amely összességben maga a község a hitelszövetkezeti eszme példás megértéséről téve tanúságot, 8000 P-t fizetett be. A hitelszövetkezeti eszme iránt tanúsított áldozatkészsége nem merült ki a 8000 P üzletrésztöke befizetésében, ezenkívül ugyanis egész rendelkezésére álló pénzügyeslegét, mintegy 4500 P-t betétként helyezte el.

Fegyverneken, az eddig elért eredmények alapján a szövetkezet vezetősége röviden reméli, hogy a gondjaira bízott hitelszövetkezet üzletrésztőkéjét megkésztetse. Újabban az *andósi hitelszövetkezetnél* mutatkoznak szép eredmények. A szövetkezeti együttérzés megszívlelendő példáját szolgáltatta *Eszterházy Móric gróf*, volt miniszterelnök, az oroszlanói hitelszövetkezetnél 1000 P-s üzletrészjegyzéssel, továbbá *Tabalydi Kálmán* nyug. gyalogsági tábornok, aki a hahóti hitelszövetkezetnél jegyzett 5 üzletrészt és ugyancsak *Grunner Gyula* földbirtokos, ki az előbb említett szövetkezetnél 10 üzletrész jegyzésével bizonyította a hitelszövetkezeti mozgalommal való együttérzését.

Nem szabad azonban felednünk, hogy a hitelszövetkezeti propagandának a fentvázolt eredményeken kívül mélyreható erkölcsi és szociális jelentősége is van. Erkölcsi szempontból azért jelentős az a mozgalom, mert *újjaéleszti a magyar falu népében a szövetkezeti önségely és hűség nemes eszméjét*, szociális jelentősége pedig abban rejlik, hogy a szövetkezeti együttérzés jellemében tömöríti a magyar társadalom legkülönbözőbb rétegeit, a falvak és városok népét, a gyárak, műhelyek és barázdák dolgozó tömegét, s lehetővé teszi, hogy a magyar nemzet minden rétege, osztálykülönbség nélkül kivehesse az országépítő munkából a maga részét.

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója

Világhírű **The Whitworth** kerékpárok kiszélesítve, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: fűrés kűlsők P. 6.80-tól, belsők P. 2.10-től, lánc P. 3.60, pedál P. 3.20-tól stb. Képek árjegyzék 600 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroktűzet).

A RENEGÁT FIA.

ELBESZÉLÉS. — IRTA: VÁRNAI FERENC.

I.

A levegő szinte izzott a nyár-eleji nap hevén. Dél idő volt, nem sokkal az oktatás megkezdése előtt, tehát egy két óra felé járhatott az idő. Az utcákon alig lézengett egy-két lélek és csak leginkább gyerekeket lehetett látni, akik a nagy hőség dacára, egyre szálingóztak az iskola épülete felé.

Bent az udvaron már sokan voltak. Ott nyüzsögtek a nagy gesztenyefák árnyat adó lombjai alatt. Álmosan, unottan tekintett ki-ki maga elé és játékra most egyikük sem gondolt. Kinek is lenne kedve játszani az ilyen forróságban?

Egy nagy, lompos kuvasz kullogott el közöttük és leheveredett a palánk árnyékában. Az egyik piros arcú kisfiu bágyadtan tekintett utána és csak ennyit szolt unottan:

— Ne, te Bundás!

Máskor ez csatakiáltásnak hangzott és kísérelte volna egy jól irányított kavicsnak, mely Bundás bősztését célozta és bevezetője volt egy valóságos kavicszápornak, melynek szintén Bundás volt a szenvedője. De most mindez elmaradt és mintha a kuvasz előre megérezte volna — oda sem hederített.

A középső fa tövében egy kövön ült a tanító hét éves kisfia. Könyökét a térdére, fejét pedig a tenyerére támasztva úgy ült ott, mint aki valamin gondolkodik. Aranyló fürtjei gondórlón csüngtek alá a homlokára. A nap sugarai, mely átszüremlett a fa fonnyadt levelei közt, ott táncolt a szép szőke haján, az arcának piros-pozsgás rózsáin és még inkább fokozta az acéllék gyermekszemek szomorúan bágyadt tekintetét. Ugy hatott e szemek nézése, mint a gyöngyvirágok közé ültetett nefejejt.

A fa törzsének támaszkodva jobbról is, balról is egy-egy fiucska állt, mindkettő jó barátja a tanító fiának, míg a harmadik a fűben heverészett Lacika előtt. A többiek odébb, szanaszét.

— Tudod-e már a verset, Laci? — kérdezte a nyurga, szegényes, de tiszta ruhába öltözött fiu, aki balra állt és látszólag jó barátja volt a tanító fiának.

— Tudom! — mondotta amaz. De ahogy mondta ezt, felugrott helyéről. A szemei most különös fénybe égtek. — Tudom! — ismételte — de mondd, Béla, mi vagy te?

— Én? — kérdezte az meglepődve. — Én magyar vagyok! — tette hozzá határozott hangon.

Egymás szemei közé néztek. Mint a gyanakodók, kémlően.

— Jó, — szolt most már kissé csendesebben Laci. — Jó! Te magyar vagy. Én is az vagyok. Pista is az. Géza is. És mégis azt mondják, hogy mi szlávok vagyunk. Szerbek és szlovének. Ti azok vagytok?

— Nem! — tiltakoztak a többiek.

— Már pedig tudjátok, hogy az én apukám is azt mondja, hogy azok vagyunk . . .

Elhallgatott, maga elé nézett, mint az előbb, merengően. Azt mondják, hogy a gyermek kevésbé gondolkodik. Tévedés! Mert a gyermek képzelme keresi leginkább az összefüggést, a kibontakozást, a megértését az ellentéteknek, mellyel telítve vannak életünk utjai.

Géza, a fűben heverésző fiucska, aki a külseje után ítélve, legalább is egy műszerész fia lehetett, föltápaszkodott és sovány kis kezét Laci karjára csüggesztette.

— Ne haragudj, Laci, — szolt — ne haragudj, de megmondom, amit hallottam.

— Mit?!

— Csak várj. Az egyik bácsikám mondta . . . Ne haragudj . . . azt, hogy a te apikád renegát.

A tanító fia fölvetette a fejét. Büszkén és délcegen. Szemei ebben a pillanatban lángoló tűzben égtek. Forró-

STERNBERG

KIR. UDD. HANGSZERGYÁR 60.
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT

HEGEDÜK:

Iskola .. P 8.—
Zenekari P 16.—
Hangverseny 24.—

Beszélőgépek:

Erőshangu nagy lemezt játszó P 15.—
Koffergép .. P 40.—
Remekhangu 60.-, 80.—

HARMONIKÁK:

Kitünő hangu. .. P 4.— || Kéthangoros.. .. P 6 —
Rezgő hangu.. .. P 6.— || Kétváltós P 12.—
Négyváltós.. .. P 20.—

ság ömlött szét egész testén, az arca tüzelt és a fülei olyanok voltak, mint a bitorló pipacs. Nem tudta, mi az a renegát, csak sejtette a valót.

— Lehet, — mondta halkán. — Meglehet. Anyikám is mondta, a drága, jó anyikám, hogy én magyar vagyok . . . Magyar és semmi más. Most senki sem mondja, de én tudom, mert amit ő mondott, azt soha sem felejttem. Soha!

Egy cicomás öltözött gyerek jött be az udvar kapuján. Kezében drága bőrtáska, lábán lakkcipő. Az arca minduntalan gunyos röhejre torzult. A járási főbíró fia volt. Egyenesen az egyik fa alá tartott. Az egyik kezében a táskát, míg a másikkal egy pálcát suhogtatott tüntető nyegleséggel.

— Dáj mi meszstó, ti prokleti mádzsár! (Adj helyet, te átkozott magyar!) — rivalt rá az egyik gyerekre.

Béla és Laci összenéztek a másik fa alatt. Az utóbbi előlépett.

— Ne bánts! — kiáltott.

— De bántom! Vagy talán te is magyar vagy?

— Igenis, az vagyok!

— Akkor nesze! — suhintott pálcájával Laci felé. De a pálcát mielőtt a rózsás bőrbőre hasított volna, fönnakadt Laci csuklóján. De másik pillanatban már a vihogó ráciú a földön hevert. Laci a mellén térdepelt és öklével az arcába csapott:

— Mondtam, ne bánts a magyart!

Köréjük csődült valamennyi gyerek. A tanító, aki éppen becsöngetni készült, látva a vihogó, szintén előkeült. Lackó még mindig a rác mellén térdepelt.

— Mi van itt? — kiáltott bosszusan. — Mi ez itt megint?

Laci felugrott és a rác fiu is föltápaszkodott, ám most már eltűnt arcáról a vigyori vonás. Sirva fakadt.

— Meg akart ütni, adtam neki! — adta meg a választ az apjának a tanító fia. — Tanulja meg, hogy: ne bánts a magyart!

A tanító bensőjében forrt a düh.

— Itt nincs magyar! — rivalt. — Mi mind jugoszlávok vagyunk!

— De én magyar vagyok! — kiáltott Lackó és fölzaladt az iskola épület lépcsőjén.

Ez történt 1928 nyarán, egy bácskai város iskolájának udvarán, öt nappal a vizsga előtt.

II.

Amikor a virágokat meghozták, a tanító is benézett az osztályba. Minden a legnagyobb rendben volt, így végül az asztalt is feldiszítve, méltó keret várta a vizsgáztató bizottságot. Szemeit végig jártatta a padsoro-

kon és meggyőződött róla, hogy senki sem hiányzik. Jó, — gondolta magában — ezen is tulesünk. Rám fér egy kis pihenés. Mert tényleg az idegeit nagyon megviselték az utóbbi idők izgalmai. Különösen Lacika okozott neki nagy gondot, mert viselkedésével minduntalan lelkiismeretfurdalást idézett elő bensőjében, felébresztve a szülőföld utáni vágyódást, a hontalan gyöttrő keserveit. Mert neki már nem volt hazája. Eladta, elárulta, mert remélte, hogy így könnyű és feltörő lesz szürke és ványadt élete. Csalódott, nagyon, nagyon! Most hontalan, hazátlan, mert renegátnak sem hazája, sem pedig becsülete nincs.

Könnybelábadt szemekkel ott állt a folyosó ablakánál. Átkozta a saját gyengeségét és emlékezetében újra-éledt az emlékek sokasága: a mult, nótás napok, madár dala napsugaras mezőn, a hitves odaadó, hü szeretete... és a gyermek, a Lacika — haj! — reménységek bóbíjtája volt még akkoron. De most? Mit kezdjen vele? Mivé lehet az kinek az apja renegát?! Oda van minden! A dal, a hitves, a reménység, a haza! Mind, mind oda lett!

Mire megérkezett a vizsga-bizottság, eltűntek szeméből az emlékezés forró könnyei. Megkeményedett szívevel, élte újra a jelent. A renegátok — többnyire dics-telen — életét.

A vizsgáztatás kielégítő eredménnyel közeledett a befejezés felé. Éppen egy morc arcú szerb tanfelügyelő beszélt a Krájevics Márkóról és amikor befejezte mon-dókóját, Laci következett. Verset kellett szavalnia, egy szerb költő versét, amely az ünnepély „fénypontjának” ígérkezett. Néma csendben lesték a szavát. A csendben hallani lehetett az ablak üvegének neki vágódó légy züm-mögését.

És Laci kiállt a padosor elé. Hangja tiszta volt, mint a csengő érc szava és egy csöppet sem zavart. Így kezdte:

A esepregi hősök emléke.

Leleplezték 1928 évi október hó 18-án, a község százhetvenkét hősi halottjának emlékére.

(Reichardt György fényképész felvétele.)

*Magyar vagyok, magyarnak születtem,
Magyar nótát dalolt a dajka felettem.
Magyarul tanított imádkozni anyám
És szeretni téged, drága szép hazám!*

— Kuss! — hördült föl a varangyos arcu tanfel-ügyelő. — Hallgass kutya, ki tanított erre!?. . .

Az egész osztályban nagy volt a zűrzavar. A bizott-ság tagjai és a szülők egyaránt nem tudták, mire véljék a kisfiu bátor föllépését. A tanító is megdöbbenően állt a helyén, — hisz az ő fia volt — de aztán hirtelen föl-cikkant a szeme ragyogása.

— Én voltam. Én tanítottam! — mondta határozott hangon.

Még aznap letartóztatták. Több évi súlyos börtönt kapott. Lacika azóta magyar földre került és most itt várja az édesapját haza, mert a magyar föld hazavárja a megtévedt, de megtért fiait.

És Bácskában még soká fognak emlékezni a kis hősrre, a renegát bátor fiára, aki az utódok sokaságát adta vissza a magyar földnek, hirdetve cselekedetével az igazságot: aki magyarnak született, az magyarnak is marad.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Rendelet a földreform befejezéséről.

A hivatalos lap az elmúlt héten közölte a kormány rendeletét, a földbirtokrendezés befejezése végett szükséges rendelkezésekről. A rendelet szerint a törvény 1929 január hó elsején lépett életbe. Mivel a megváltási eljárásuk megengedésére megszabott határidő eltelt, *többé sem új megváltási eljárás, sem folytatólagos megváltási eljárás elrendelésének helye nincs.* Nem lehet helye a rendelet szerint a már juttatott területek más területekkel való *kicszerelésének sem*, akár igénybevétték azokat, akár nem.

A rendelet további fejezeteiben a megváltási eljárások befejezéséről, a megváltott ingatlanok ellenértékének megállapításáról, a megüresedő ingatlanok juttatásáról, a haszonbér- és egyéb hátralékok rendezéséről, az állami elővásárlási jog gyakorlásáról, a haszonbér- és egyéb hátralékok rendezéséről, az állami elővásárlási jog gyakorlásáról s haszonbérletek átvételéről és kishaszonbérletek alakításáról, az ingatlan eldarabolások engedélyezéséről és az ingatlan eldarabolási járulékról intézkedik, továbbá ismerteti az *Országos Földbirtokrendező Biróság* működését érintő szabályokat.

Ugyancsak a hivatalos lap közölte az igazságügyminiszter rendeletét a földbirtokrendezés befejezése végett szükséges rendelkezésekről szóló 1928. évi XLI. törvény-cikk végrehajtásához szükséges *telekkönyvi szabályok tárgyában.* A rendelet szerint az állami elővásárlási jognak akár közvetlenül a földmivelésügyi miniszter által, akár valamely szervezet közvetítésével történő gyakorlásához, vagy e jog gyakorlásáról való lemondáshoz az *Országos Földbirtokrendező Biróság hozzájárulása a törvény életbelépésének napjától, vagyis 1929 január elsejétől kezdődően többé szükséges nincsen.*

Kéler Zoltán dr. felsőházi tag.

A felsőházban, mint tudvalevő, a magyarországi evangélikus egyházat, a hivatalára nézve idősebb két püspök mellett az egyetemes felügyelő és a rangban első egyházkerületi felügyelő képviselik. *Zsigmond* Jenő dr. halálával ez az utóbbi taghely megüresedett és a soronlevő egyházkerületi felügyelő, *Lándori Kéler* Zoltán dr.-t, a du-náninneni egyházkerület felügyelőjét, a kormányzói kéz-irattal most hívták be a felsőházba. *Lándori Kéler* Zoltán dr. személyében az evangélikus egyház egyik nagy jólte-voje és kiváló világi vezetőembere jutott a magas kitüntetéshez.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Az orosz pokol.

A vörös vezérek által oly szívesen hangoztatott paradicsomi élet valóságos pokol a valóságban. A földmivesek mindent háromszoros áron kénytelenek megvásárolni, mert a szovjet urainak *nem kedves az orosz falu népe.* Amíg az ipari munkásokat csupán napi hét munkaórára kötelezik, addig a földmives tizenhat órán keresztül dolgozik, görnyed naponta, mégis megvetett osztály a szovjetvilágban. Jellemző, hogy a falu népe gyakran panaszkodik amiatt is, hogy gyöngé a tanítás, a szovjet teljesen elhanyagolja a falusi iskolákat s tanítók helyett istentelen agitátorokat és szélhámos vörös ügynököket küld a nép közé. A szovjetnek ezer és ezer kémje él a falvakban s ezek a kémekek rögtön beárulják a vörös-paradicsommal elégedetlenkedő földmiveseket. A szovjet hóhérlékü urai pedig nem nagyon érzékenykednek, hiszen eddig is több millió földmivest mészároltak le, amióta Lenin vörös lángba borította a nagy Oroszországot.

A magyar párt követelése a román parlamentben.

Az új oláh kamara felirati vitájában Bethlen György gróf, a magyar párt elnöke nyilatkozott tett, amelyben a magyar párt *sürgeti és várja a törvényhozástól és a kormánytól azoknak a kisebbségi követeléseknek gyors megvalósítását, amelyek tíz év folyamán felgyülemlettek.* A nyilatkozat követeli azután a gyulafehérvári határozatoknak és a békeszerződés kisebbségi rendelkezéseinek életbeléptetését.

Az angol király állapota ismét rosszabbodott.

Az angol király állapota ismét rosszabbodott és Londonban újra nagy a nyugtalanság. Beszélnek arról is, hogy a királyon *vérátömlesztési kísérleteket* fognak végezni.

A csehek osztrák lapokat vásárolnak.

A csehek egymásután vásárolják meg a tekintélyesebb napilapokat, hogy így a saját hatalmával aknázzák alá a pénzügyi válsággal küzdő Ausztriát és éket verjenek Ausztria és Németország csatlakozási mozgalmába. A prágai külügyi hivatal, amely tömérdek pénzt áldoz ilyen propagandacélokra, *eddig hat bécsi lapot kerített hatalmába,* úgy, hogy azok részvénytöbbségét megszerezte. Most *új-ból három lapot akar megvásárolni,* hogy így még inkább a cseh érdekeknek megfelelően irányíthassa az osztrák közvéleményt. Mindhárom lap a szocialisták kezében van, akik így szabadulnak meg az újságvállalataikra nehezítő adósságoiktól.

Két vagon kommunista röpiratot koboztak el Bulgáriában.

A bolgár kormány feloszlatta a kommunistapártot, amely azután szélső radikális munkáspárttá alakult át s így próbálta működését folytatni. A rendőrség éber figyelemmel kísérte a munkáspártot s legutóbb annak több vezetőjét letartóztatta. *Liapceff* miniszterelnök egy interpellációra kijelentette, hogy a munkáspárt veszélyezteti az állam biztonságát, mert bizonyítékok vannak arra, hogy a munkáspártot a moszkvai vörös internacionálé pénzelte. A rendőrség két vagon kommunista röpiratot kobozott el.

A szerb kormány lemondott.

A szerb nagyzási hóbort legfőbb oka a szerb-horvát viszálynak — írja egy előkelő angol lap. — Általában a világ sajtója tulnyomóan úgy itéli meg a szerb helyzetet, hogy annak *egyetlen orvoslása a horvát alkotmányos követelések teljesítése és a szövetséges államforma,* amelyben egyforma jogokat élvezne a szerb és a horvát királyság. Szerbia addig nem kap külföldi kölcsönt, amíg a horvát-kérdést nem rendezi. A szerb válság annyira kiélesedett, hogy *Korosec* miniszterelnök beadta lemondását.

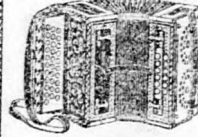
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésével.

Tájékoztató árak:

Hegedtek . . .	már P 7.90-tól
Harmónikák . . .	már P 7.80-tól
Citerák . . .	már P 11.80-tól
Klarinétok . . .	már P 14.95-től
Mandolinok . . .	már P 15.20-tól
Gramofonok . . .	már P 29.50-tól

60 oldalas új dizfőárjegyzékünk ingyen!

MEINEL és MEROLD
HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR
Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzeteink.

E héten ismét két ajándékfüzeteinket kapnak olvasóink. Az egyiket Szojka Károly Hangyaitkár írta:

Miért támadják a szövetkezeteket?

rimmel. A szerző pontosan megvilágítja azokat a mélyreható és a falusi közönség előtt sokszor ismeretlen okokat, melyek a szövetkezetek elleni heves támadásoknak forrásai és természetesen erőteljesen hangsúlyozza a szövetkezeti gondolat rendkívüli jelentőségét, a falusi társadalom védekezésének szempontjából.

A második füzetet az „Állami oltóanyagtermelő intézet” kintű igazgatója, Schmedhoffer Gyula dr. írta:

A lépfene és az ellene való védekezés

rimmel. Szakember szakszerű munkája ez a könyvecske. Állattartó gazdáink igen nagy haszonnal forgathatják a füzet lapjait, melyekről pontos utbaigazítást nyerhetnek az állatra és emberre egyaránt rendkívül veszélyes kór felismerésére és az ellene való védekezés módjaira nézve.

A prémnyulteryesztés haszna

Súlyos gazdasági helyzetünkben, külkereskedelmi mérlegünk folytonos rosszabbodása mellett, fel kell karolnunk minden olyan termelési ágat, amely alkalmas lehet külkereskedelmi mérlegünk passzívumának csökkentésére s amely egyúttal biztosíthatja a társadalom bizonyos rétegének nyugodtabb megélhetését és megteremtheti existenciáját. Ilyen termelési ág a nálunk kellően nem méltányolt *prémnyulteryesztés.* Amíg külföldön, főképpen Belgiumban, Angliában, Franciaországban és Németországban a házinyulteryesztés fontosságát már régen felismerték, addig nálunk ennek a tenyésztési ágának alig tulajdonítanak jelentőséget. Franciaországban, ahol a vidéken alig van olyan ház, ahol nyulat nem tenyésztenének, évekenként a százmillió darabot is meghaladja a nyulállomány, amelynek értéke körülbelül 500 millió frank. Nálunk a nyulteryesztés teljesen ötletszerűen, rendszertelenül folyik s így termeszetes, hogy az nem is lehet jövedelmező, illetően nemzetgazdaságunkban nem játszhat fontosabb szerepet. A házinyulteryesztéssel való foglalkozás pedig — amint a külföldi példák is igazolják, — úgy közgazdasági, mint nemzetgazdasági szempontból nagyjelentőségű.

A nyul, mint igénytelen állat, a legkisebb helyen is ott, ahol baromfit vagy más állatot nem tarthatunk, igen könnyen tenyészíthető s így nemcsak, hogy nagyon sok kisember létfenntartási lehetőségét mozdítaná elő a te-

Néhánynapos tevé etetése üvegből.

nyésztése, hanem az értékesítés kellő megszervezésével külkereskedelmi mérlegünkben is észrevehető nyomot hagyva, mert hiszen a házinyul husa Nyugat-Európában keresett piaci áru, bőre, illetően gereznája pedig igen keresett iparcikk.

Csekély nyultenyésztésünk ellenére is az év első felében 1.8 millió pengő értékű mezei és házinyulbőrt exportáltunk, azonban ebből a cikkből behozatalunk is volt. Közgazdasági szempontból tehát igen fontos volna, ha a kivitt fokozhatnánk, amire meg is van a lehetőség — mert hiszen a nyulbőr igen keresett cikk — s ezzel kapcsolatosan a behozatalt teljesen feldolgozó ipart elegendő mennyiségű nyersáruval látnók el. A házinyulak gereznájából ugyanis nálunk szintén igen nagyértékű prémutánzatok készülnek, tehát ha a prémutanyésztést helyes irányba terelnék, egyuttal meg lehetne szüntetni azt is, hogy nagyobb mennyiségű prémutánzat kerüljön az országba. A földművelésügyi kormány már régebben felismerte e tenyésztési ágazat fontosságát és az állami szörmenyul-akcióval igyekezett a nyultenyésztést szélesebb körben elterjeszteni. Ennek az akciónak az elmúlt évben szemmel látható eredménye volt, amennyiben a tenyésztőknek kiadott tenyésztőrzsek jelentékenyen megsaporodtak és a továbbtenyésztésre szánt állatok meghagyása után körülbelül 5000 darab elsőrendű szörme került beállításra, mintegy 10.000 pengő értékben. Jövő évben újból nagyobb számú tenyésztőrzsek kerül kiosztásra, még pedig olyan feltétellel, hogy az átvevő tenyésztő kötelezi magát arra, hogy a díjmentesen átvett tenyésztőrzseknek a kétszeresét szolgáltatja vissza a következő tenyészévben. Ezek a visszaszolgáltató tenyésztőrzsek azután további kiosztásra kerülnek.

A sertések oltásáról.

Irta: Buzna Dezső.

Sertésenyésztés során sokszor vetődik fel az a kérdés, hogy a különböző fertőző megbetegedések ellen mikor és mi ellen legyenek a sertéseink beoltva, hogy a fellépő fertőző betegségekkel szemben megfelelő védettséggel bírjanak?

Uradalmi gazdaságoknál (ahol a sertésenyésztés szakszerűen történik), szokásban van a szopós malacokat himlő, paratifusz, vérhas ellen, választáskor pedig (de inkább választás után 1—2 hétre) orbánc ellen ojtani. A többi fertőző betegségek ellen azonban csak a fellépésük idejében történik a védekezés, pedig ma már a sertéspestis elleni aktív védekezés is ismeretes s mégsem tud kellőleg elterjedni.

A himlő elleni oltások végrehajtása legtöbb esetben

nem indokolt, mivel a sertéshimlő általában jóindulatu megbetegedés s csak nagyon szörványosan okoz elhullást, annál is inkább, mert himlőszerű kiütések majdnem minden esetben nem is himlős eredetűek. Nagyobb elhullást csak akkor okoz, ha valamilyen szövődmény társul hozzá, pl. paratifusz, pestis, hurutos tüdőgyulladás stb., ilyenkor pedig az utóbbi betegségek gyógyítása indokolt. Sertéshimlő elleni ojtás végrehajtása csak olyan helyeken szükséges, ahol minden évben fel szokott lépni. Hacsak lehet, kerüljük el az oltást, mert feltételezhető, hogy a védőoltások alkalmazása az illető helyen a sertéshimlő elterjedéséhez és meghonosodásához hozzájárul. Legjobb védekezési eszköz a malacok tartózkodási helyének a tisztántartása, de különösképpen nagy súly helyezendő a malacok, valamint az anyák takarmányozására.

A sertések paratifusza (sajtos bélgyulladás) elleni ojtása szintén nem minden esetben vezet kellő eredményekre. Többnyire szörványosan, ritkán, járványszerűleg fordul elő, főképpen angol és keresztetett sertésfajták tenyészeteiben, szopós és elválasztott malacok között, nyirkos falu istállóban és hiányos vagy célszerűtlen táplálkozás miatt. Ennél a betegségnél is, mint az előbb említettéknél a tisztasági viszonyok és a táplálkozás javítása, valamint az istálló tisztántartása és fertőtlenítése biztosítja a betegség megszűnését.

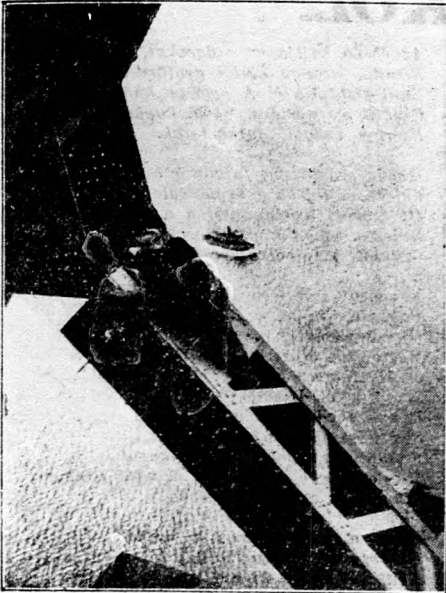
A malacok fertőző vérhasa kóroktanilag még nem teljesen tisztázott megbetegedés. Legújabb nézetek szerint a betegség akkor tud fellépni, ha az ujszülött, vagy fiatal malacok ellenálló képessége valamely oknál fogva gyöngült. A védekezésnek ma már arra kell irányulnia, hogy a szervezet ellenálló képességét a fertőző anyagokkal szemben növeljük s ezt úgy érjük el, ha úgy az anyákat, mint az ujszülötteket célszerűbb viszonyok közé helyezzük, megfelelően tápláljuk s megfelelő tisztaságról gondoskodunk. Az ojtással való védekezés nagyon kétséges s megfelelő eredményekre nem vezet; legfontosabb az előbb említettek betartása.

Sertésorbánc elleni védekezés már annyira megszokott, hogy ma nemcsak az uradalmak, hanem a kisgazdák is az elválasztási idő elteltével ojtják a malacokat. Az ojtás kétféle és pedig, ha mangalicáról van szó, akkor Pasteur módszere szerint kétszer történik, mely ojtóanyag élő csirákot tartalmaz; ha angol, vagy keresztetett malacokat akarunk ojtani, akkor szimultán-módszer szerint hajtjuk azt végre és pedig úgy, hogy először szérummal és vaccinnával, majd 10—12 nap után ismét vaccinnával. Megemlítendő az a körülmény, hogy közvetlenül az elválasztás után végzett orbánc elleni ojtás nem a legjobb, mivel az elválasztással járó étrendváltás bizonyos mértékben legyöngíti a fiatal malacok szervezetét s ilyenkor más fertőző betegségekkel szemben fogékonyabbá válnak. Legjobb, ha a malacokon elválasztás után 2—3 hét múlva végzik az ojtásokat.

Hátra volna még sertéspestis elleni szimultán ojtásoknak a végrehajtása, mely ojtás csak most kezd elterjedni. Lényege az, hogy a pestis vírusával és szérumával egyszerre történik az ojtás. A sertéspestis elleni szimultán ojtás 5—6 hónapos, vagy ennél idősebb kora sertéseknél indokolt. Igaz ugyan, hogy 2—3, sőt 5 százalék elhullás is szokott előfordulni, de ha megfelelő időben, egészséges jó

Kisgazdák! A legolcsóbb törlesztéses kölcsönt folyósítatjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelezővénybél, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Fél-évi **utólagos** kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztató díjmentesen válaszbelég ellenében kívánatra küld a

Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,
Budapest, I., Alkotás-u. 34.

Nyaktörő munka.*

Ez a két munkás az amerikai Hudson-folyó felett ötszáz méter magasban végzi nyaktörő munkáját. A folyón haladó gőzös apró játékszernek tűnik a szemlélő előtt.

állapotban levő állatokat megfelelő szűrűmennyiséggel ojtjuk, akkor az ojtás csak jelentéktelen veszteséggel jár.

A szimultán ojtás végrehajtása ott szükséges, ahol a betegség (pestis) gyakran fellép és nagy veszteséget okoz, azonkívül hizlaldákban, ahol a fertőzés veszélye állandóan fennforog.

A kocák járványos elvetélés elleni ojtás nem nagy eredményekkel kecsegtet, legjobb védekezési mód a tisztaság szigorú betartása, megfelelő, jó takarmányozás, a betegség behurcolásának megakadályozása és a már elvetélt állatok szigorú elkülönítése.

Vértetűirtás szappanos oldattal. Kovács Ferenc zalaegerszegi gazdaköri elnök a következőket írja: „A téli és tavaszi permetezést jó magam is elvégeztem és örömmel konstatálom, hogy fiatal almafáimról a vértetű, pajzstetű stb. eltűnt. Később magunk állítottunk elő káliszappant az Endával majdnem teljesen egyező permetezőszert.” — Örömmel olvastuk e sorokat, mert ezek azt bizonyítják, hogy az egyszerű káliszappanos oldattal való permetezés tényleg beválik és terjed is már a gyakorlatban. Nem kisebb szaktekintély, mint Limbacher Károly m. kir. gazd. tanácsos fedezte fel erre a célra a káliszappant. Limbacher szerint a téli védekezés alkalmával 10 százalékos, tavasszal rügyfakadás előtt 6 százalékos, május vége felé pedig 2 százalékos káli (zöld) szappanos oldattal kell a vértetű ellen gyümölcsfáinkat megpermetezni. Fontos, hogy a téli védekezéskor a fák töve körül a földet 10—15 cm. mélységben kibontsuk s a fa törzsét is megpermetezzük, mert ősszel a szárnyatlan anyákkal a föld alá huzódnak le és ellepek a fa földalatti törzsét. Nagy előnye ennek az eljárásnak az, hogy a káliszappan igazán olcsó szer, melynek használata ugyancsak nem terheli meg a gazdákat. Hideg vízben is teljesen oldódik és semmi üledéke nem marad vissza.

Eper- vagy szamócafenyészés. Nagyobb városok közelében ajánlatos volna ezzel a tenyésztéssel nagyban foglalkozni, különösen új gyümölcsös-ültetvények között, közbeneső terményképp kihasználni. Igen keresett gyümölcs, úgy nyersfogyasztásra, valamint befőzési célra is. Jó televénygazdag földet kíván és mélyen feltört földet, akár ekével vagy ásó segítségével 40 cm.-re célszerű a talajt felporhanyítani. A területet, ahová ültetni akarunk, jól megrágyázzuk jól érett istálló trágyával s még e fölé hinthetünk szórva káli-szuperfoszfátot. Miután fogással vagy gereblyével a földet elegyítettük, kijelöljük a sorokat 40 cm.-re és a tőtávolság is 40 cm. legyen. A tábla szélein, ahová ültetni

fogunk, kis pálcikákkal kitűzzük körül a 40 cm.-es sorok helyeit és keresztül (át) hegyes karóval megbuzzuk a vonalakat, így a vonalak, amiket huzunk, egymást metszik, azaz keresztelik; ahol egymást keresztelik, oda jönnek a palánták. Nagyobb ültetési üzemmél készítenek egy sorhosszat, amely egyszerre 4—5 sort jelöl meg, így csak a zsinórt egyszer kell alkalmazni, az első huzásnál a palántákat úgy iltessük, hogy körülöttük egy kis mélyedés maradjon; ez a kis mélyedés a beiszapoláshoz feltétlenül szükséges, mert ebben a víz megáll és nem folyik szét. Ültetési idő augusztus, szeptember vagy április hónapban van. A bajszok, amiket nyáron át hoznak a növények, szorgalmasan levágandók, csak azon esetben hagyunk meg egyes részleteket, ha szaporítani akarunk, mert ezeken a bajszokon nőnek a fiatal növények, amelyek önmaguktól gyökeret képeznek s ezek kiszedtetvén, más-hová iltettetnek. Minden évben ősszel küli- és foszforsavas trágyával, tavasszal, virágzás előtt, csilsalétrómmal trágyázzuk meg és minden harmadik évben jól érett istállótrágyával vagy komposztal. Legjobb fajták a következők: Laxton noble, óriás nagy, gömbölyű, halványpiros, Kaiser Wilhelm, igen korai, nagy, hosszaszemű, sötétpiros, Merville de France, középkorai, nagy, rózsaszín. („Hangya.”)

Baromfi-vedlés. Szárnyasaink tollazata az évek meghatározott időszakában, rendszerint ősszel kihull. Ez a folyamat a vedlés. A vedlés néha hónapokig is eltart, példának okáért tudaknál, melyek júniustól decemberig hullatják tollaikat, ha csak nem akadályozzuk meg azt mellesztés által. A tollak kihullása rendszeren csak akkor következik be, ha az új toll már fejlődésnek indult. A vedlés némelyik tyuknál 30 napig, másiknál 5 napig tart. Tapasztalat, hogy a jó tojótyukok rendszeren rövidebb ideig vedlenek. Tapasztaltatott az is, hogy idősebb tyukok vedlése hosszabb időre nyulik ki. (Hangya.)

Adónaptár. Január hóra.

Az alkalmazottak kereseti adóját a decemberi fizetések után a két példányban kiállítandó illetményjegyzék alapján január 15-ig kell befizetni az előjáróságnál. Ugyancsak január 15-ig kell befizetni a rokkantellátási adót az előbb említett illetményjegyzékek alapján.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok tisztviselőinek és alkalmazottainak 1928. évi fizetése, — igazgatósági, felügyelő- és végrehajtóbizottsági tagjainak 1928. évi javadalmazása után járó nyugtalielérteket január hó végéig kell befizetni az adóhivatalnál.

Ha az általános forgalmi adóátalány összege 48 pengőnél nem több, az általányszámok naponként kell bélyegben leróni. Ha pedig az általányszám összege 48 pengőnél több, de 240 pengő meg nem halad, az általányszámokat január 5., 10., 15., 21., 25. és 31-én kell bélyegben leróni.

Az 1929. év első évnegyedére járó egyenes állami adók január 1-től február 15-ig fizetendők.

Az az adózó, akinek 1928. évi adóalapja az általános kereseti adónál és a jövedelmi adónál a 6000—6000 pengőt, a vagyonaadónál a 150.000 pengőt nem éri el, 1929. évben nem köteles vallomást beadni, ha csak erre fel nem hívják. Az az adózó, akinek adója a fentiek értelmében, az 1929. évre változatlanul fenntartandó lenne, aki azonban 1928. évi adóalapját jövedelmi, illetve vagyoni viszonyaihoz képest soknak tartja, szabályszerű adóbevallás csatolása mellett január hó végéig kérheti adóalapjának újabb megállapítását.

MAGYAR EMBER

magyar cégtől vásárol

minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI/29. Király-u. 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

AZ ALVÓ AKOL.

A Kárpátok havas gerincein
Vad, hideg téli éjszakában
Üvöltének az éhes farkasok...
Tüzes szemét dühvel mereszti a
Fekete éjbe a sok bestia...

Nyargalva söpri a szél a havat.
Éhezők kórusa fel-felüvölt...
Suhogva, ropogva török a fenyves.
...Egy-egy faóriás amint kidőlt,
Zuhanó robajtól remeg a föld.

Süvölt az orkán... Üvölt a csorda...
Korog a gyomor, zörög a borda.
Kegyetlen zsarnok, nagy ur az Éhség...
S hasztalan minden. Hiába minden.
Rejti a prédát éji sötétség.

A völgyben lent, terül el az Akol.
Alvó nyáj és alvó pásztorok
Táborra pihen, némán, csendesen...
Széltől sem zizeg a fenyőfalomb.
Hallgat a tilinkó és a kolomp...

Pislogva égnek a tábornövények...
Selymes mezőről mesél az Álom,
Ahol sugaras, örök a Béke...
Ez itt az alvók, védtelenek
Istentől védett, szent menedéke...

Fel-fel! Hahó!... Pásztorok talpra!...
Gallyat a tüzre, éjjen a máglya!...
Fel-fel! Hahó!... Ébredj Akol!...
Orvul visorog rád ezer agyar...
Hahó! Ébredj fel... ébredj Magyar!

Az éhség hajtja az ordásokat,
Rémítő, iszonyú kintől gyötörve.
Enni kell! Enni! A gyomor korog,
Csuklik és nyeldes, nyög, kapkod, liheg
Ezernyi vonagló farkastorok.

Mohón szaglászva futkos a csorda
Lejebb és lejebb a hegyoldal.
Itt szokott legelni nyáron a nyáj...
Kéjesen vonaglik ezer torok,
Ordások szájából csurran a nyál...

Nagyokat szökellve ugrik az egyik.
Valamit érez... az orra remeg...
Új irányt véve, rohan a völgynek...
Megtortan. Hosszan az éjbe szagol...
...Mentre az Élet!... Itt az Akol!...

Rohan a csorda, vérszagot érez.
Sok követdje van a vezérnek,
Szaglászva mohón a fehér havat...
Már csak egy perc... és vágtyól remegve,
Lihegve le az Akolhoz érnek...

Alszik a nyáj. Felüvölt a csorda!
Ugrásra készül ezer szilaj láb,
Gyilkolni mered ki ezer karom,
Védetlen aklon, rajta ütni orvul
Most akar, ezer, vad, éhes barom!

FOGARASSY TAMÁSSY ANDOR (Taksony).

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATARSADALMI HIREK

**Kétszázötvenezer mezőgazdasági munkással van több,
mint amennyi munkához juthat.**

Steuer György ny. államtitkár, Torontál vármegye volt főispánja, aki a földművelésügyi miniszter és az Országos Központi Hitelszövetkezet megbízásából a munkások vállalkozó szövetkezeteit szervezi és vezeti s körülbelül ötezer munkás érdekét igyekszik kielégíteni, nemrég emlékiratot nyújtott be a miniszterelnökhez és a földművelésügyi miniszterhez, melyben a munkáskérdés megoldását célzó gyakorlati javaslatait előterjesztette. Az emlékirat szerint az alföldi földmunkásnép az ország területének megcsönkítése folytán válságos helyzetbe jutott; 250.000 kereső munkással több van, mint amennyit a mezőgazdaság eltartani képes. A kormány eddig is a munkaalkalmak megteremtésével sok ezer munkásaládot keresetbe és kenyérhez juttatott. A viszályozási, fűrdőpítési és utépítési munkák további végrehajtásával újabb és újabb munkaalkalmakra van kilátás. A közmunkáknak idejében való pontos előkészítésével és késedelen nélkül való végrehajtásával is enyhíteni kell a munkanélküliséget. A munkabérek megállapításánál az emberiség szempontjait össze lehet egyeztetni a közvagon iránti kötelező szigorral. Steuer György dr. rámutat emlékiratában arra is, hogy a munkaügyi igazgatás sem a földművelésügyi minisztériumban, sem a vidéken nincsen szervezve és intézményesen kiépítve, mert a hozzá szükséges költségek a földművelésügyi minisztériumnak nem állnak rendelkezésre. A földmunkás-szövetkezeti és faluszövettségi kongresszusnak a munkásügyre vonatkozó javaslatai is megoldásra várnak. A 250.000 nem kereső munkástöbbletet, mely nem lel helyét az országban, telepítés útján kell levezetni.

A földbirtok eladósodása.

A legutolsó statisztikai adatok szerint a magyar földbirtokokra jelzáloglag bekebelezett terhek teljes összege 972 millió

pengőre tehető. Ez az összeg nem a terhek állandékát, hanem a bekebelezések teljes összegét tünteti fel, anélkül, hogy abból a törlesztéseket levonták volna. Továbbá bennfoglaltatnak azok a rövidlejáratú bekebelezett terhek is, amelyek rendszerint a termés betakarítása után esedékesek, a vételhátralékok, örökösödési terhek, adó- és illetékhatárlékok, végrehajtási és perköltségek, teljes keretösszeg erejéig ki nem használt hitelbiztosítások és járadékok. A bekebelezett terheknek e teljes összegét a multra vonatkozó adatokkal és a külföldi államok sorából az 1928. évi németországi hasonló adatokkal összehasonlítva, megállapítható, hogy a magyar földbirtoknak tulzott eladósodásáról ma még beszélni nem lehet, az ország a földbirtokok eladósodása szempontjából ma még ugyszólván ott áll, hol 1905 előtt volt, a német viszonyokhoz képest pedig háromszorta kedvezőbb helyzetben van. Megállapítható, hogy a terheknek mintegy kétharmada az utolsó három évből származik. Amennyire tehát nem látszik aggasztónak a megterhelések nagysága, épp annyira komoly figyelmet érdemel az az ütem, amellyel a magyar földbirtokokok a legutolsó évek folyamán eladósodtak. Az eladósodás alapján a földbirtokokra nehezülő évi teher megállapítását megkísérelve s e célból a terheknek mintegy 11 százalékos amortizációját számítva, az évi teher 107 millió pengőre tehető, vagyis buzában kifejezve, jelenleg évenként és katasztrális holdanként mintegy 30 kg. buza szükséges ahhoz, hogy a terhek fennakadás nélkül törleszthetők legyenek.

Mezőgazdasági tanfolyamok a Tiszántúlon.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara különböző mezőgazdasági tanfolyamokat rendez a tél folyamán. A szakelődők százkilencven községet keresnek fel s tartanak előadásokat az okoskerü talajművelésről, az istálló- és műtrágyázásból. A mezőgazdasági gépészeti vándoriskola Kabán, Hajdusoboszlón, Hajdúszörményben, Sápon és Karcagon rendez tanfolyamokat. Gyümölcsfeldolgozó és védekezési tanfolyamokat tartanak: Nyiregyházaán január 7—11-ig. Nagykállón 14—18-ig. Kemeccsén 24—28-ig. Nagyhalászon február 4—8-ig. Debrecenben január 4-én a fa- és fémipari szakiskolában lokomotív- és cseplőgépekze-

161 tanfolyam nyílik meg. A tanfolyamra felvehető mindenki, aki írni és olvasni tud. A 12 hétig tartó tanfolyam tandíja 20 pengő 30 fillér, vizsgadíja 16 pengő 20 fillér. Beíratkozni az iskola igazgatóságánál lehet. Rendszeres téli gazdasági tanfolyamot rendeznek Biharkeresztesen, Hajdúnánáson és Orosházán.

Ingyen eperfát oszt ki a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kebelében működő *Falutatók Társasága* tagjai részére teljesen díjtalanul 10—20 darabonként csomagolva, vasutón bérmentve szállítva, kiállításra alkalmas eperfát oszt szét. Az ingyen eperfákra igényt tarthatnak azok a szegénysorsú kisgazdák, akik tanyájukat akarják befűteni, továbbá azok a községi előjáróságok, amelyek utcákat vagy köztereket kívánnak beültetni.

268 elítéltnek kegyelmezett meg a kormányzó karácsonyi alkalmából. *Horthy* Miklós kormányzó a karácsonyi ünnepek alkalmából 248 elítéltet részesített kegyelemben. Ezek között van hat politikai, illetve sajtóbüntetések miatt elítélt is. Kegyelmet kapott negyvenkét olyan egyén is, akiket még az 1918. évi október hó 31. napja előtt elkövetett súlyos bűncselekmények miatt ítélték el hosszabb tartamu szabadságvesztésbüntetésekre, s akik az 1927. évi december hó 20. napján kiadott legfelsőbb kegyelmi elhatározás alapján valamely kizáró okból nem részesültek az általános kegyelemben. Ezeknek büntetésük hátralévő részét engedte el az államfő. A többi kegyelmet kapott elítélt különböző bűncselekmények miatt volt jogerősen elítélve hosszabb-rövidebb ideig tartó szabadságvesztésbüntetésre vagy pénzbüntetésre. Ezeknél a kegyelem részint a szabadságvesztésbüntetésnek, illetve pénzbüntetésnek egészben vagy részben való elengedésében, részint a szabadságvesztésnek pénzbüntetésre való átváltoztatásában nyilvánult meg. A kormányzó kegyelmet adott még további husz elítéltnek is.

A csepregi hősök emlékszója. (Képpel.) Mult évi október hó 18-án leplezték le 172 hős halott emlékszóbrát Csepregen. Az egyházi szertartást *Boda* János dr. szombathelyi püspöki helynök, a község szülöttje végezte, *Hart* Ferenc plébános és *Bausz* István káplán segédlete mellett. Az ünnepélyen résztvettek: *Flandorffer* Ignác országgyűlési képviselő, *Balogh* Dénes főszolgabíró és az összes körök és egyesületek tagjai nagy számban. A felszentelés után *Boda* János tartotta meg határos ünnepi beszédét s könnyekre fakasztotta a nagyszámban megjelenő közönséget. *Balogh* főszolgabíró átadta a szóbrat *Pájer* János községi bírónak, majd az emlékmű megkoszorúzását zajlott le. Közben a földműves dalárda énekelte az egyesültek elvonulatak a szóbrat előtt. A szóbrat költségeinek előteremtése *Rajczy* István főjegyző s *Pájer* János bíró buzgólkodását dicséri.

A református tanítók helyeslik a nyolc osztályú népiskolát. Az *Országos Református Tanítóegyesület* választmányi ülést tartott. *Dobó* Sándor országos elnök nyitotta meg a tanácskozást. A választmányi ülés *helyesléssel vette tudomásul a nyolc osztályú népiskola tervét, megállapítva, hogy a falu népe maga is kívánja a népis-kolai oktatás nyolc osztályúvá való kifejlesztését.* *Ormós* Lajos ügyvezető elnök melegen üdvözölte ezután *Dobó* Sándort abból az alkalomból, hogy negyven éve szerkeszti a „Tanítók Lapját”. *Vári-Szalay* Gábor, a debreceni egyházügyi tanítóegyesület elnöke bejelentette, hogy az egyesület *Dobó*t örökös diszelnökévé választotta és egyben átadta az erről szóló oklevelet is. *Molnár* János a főtűkari jelentést terjesztette elő. Miután a tanítói javadalmak buzaértékelése nem felel meg a tényleges állapotoknak, a református tanítók választmányi ülése fel fogja kérni a tanító-egyesületek szövetségétanácsát, hogy a kultusz-kormány élé a javadalmak revíziójának kérelmével forduljon.

Hangszerek legolcsóbbak és legjobbak a világhíri magyar királyi udvari hangszergyárban, *Sternbergi-ut*, Budapest, VII., *Rákóczi-ut* 60., hol mindenfajta hangszer kapható és nem kell vámost fizetni. Teljes fuvó- és vonós zenekarok felszerelése legolcsóbban és legjobban. Világhíri zenekarok és zenészek szállítója. Kérjen árjegyzéket a *Sternbergi-hangszergyár*ból, Budapest, VII., *Rákóczi-ut* 60. Ne vegyen külföldről, mert már sokan póruháztak.

Naptárt sürgető olvasóinkhoz!

Olvasóink köréből több levél érkezett hoz-zánk, melyeknek küldői azt panaszolják, hogy ajándéknaptárainkat még mindig nem kap-ták meg. Nemcsak a türelmetlen felszólalók-nak, de valamennyi előfizetőnknek azt üzen-jük, hogy aggodalomra, legkevésbé pedig bi-zalmatlanságra semmi okuk sincs. Bevalljuk, nagyon rosszul esett, hogy egyik-másik olva-sóink már azzal vádolt meg bennünket, hogy a naptárakra vonatkozó ígértenket nem telje-sítettük.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy ajándék-naptárainkat valamennyi előfizetőnk meg-kapja. Tekintettel azonban arra, hogy a leg-utóbbi napokban váratlan technikai akadály zavarta meg a munka sima lebonyolítását, a naptárak szétküldése néhány napos késést szenvedett. Az akadályt azóta sikerült elhári-tanunk, úgy, hogy — minden valószínűség sze-rint — jövő heti számunkhoz mellékelve va-lamennyi előfizetőnk címére megérkezik a naptár.

Addig is olvasóink szives és megértő tü-relmét kérjük.

Karaffiáth Jenő dr. kitüntetése. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Karaffiáth* Jenő dr. nyug. államtitkár, országgyűlési képviselő, a képviselőház ház-nagya és az Országos Testnevelési Tanács elnökének, a testnevelés terén évek hosszú során át kifejtett uttörő, ki-válóan buzgó és eredményes működése elismerésül a II. osztályú magyar érdemkeresztet a csillaggal adományozta.

Analfabéta-tanfolyam Csepregen. A háborús és a kommun idők alatt ifjaink elhanyagolták a tanulást. Most a népujviló-dási előadások során, a vármegye alispánjának rendeletére, har-minceket íjfut rendelték be hatvanórás tanfolyamra az írás, ol-vasás és számolás alapismereteinek elsajátítására, Csepregen. A tanfolyamot *Zauf* János igazgatótanító vezeti.

Koporsóban szállit fegyvert és röpiratot a szovjet. Az Oroszországból jövő *Hszing-Pi-Nang* gőzös fedelzetén, saughai jelentések szerint a multkor két koporsót foglaltak le, amelyekben fegyverek és propagandairatok voltak. A hajó ötvenkét utasát, akik valamennyien kínaiak, letartóztatták. Találtak a hajón egy orosz férfit is, akit szintén őrizetbe vettek, mert az a gyauu merült fel ellene, hogy kommunista agitátor.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül!

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd amortizációs kölcsönt 7½ százalékos típusban részbenben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre kisbirtokok is.

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

Egy keletafrikai néger törzsfőnök teljes díszben.

Ha a teljes dísz azt a célt szolgálja, hogy alattvalói féljenek a törzsfőnöktől, ezt minden bizonnyal el is éri. A derék néger külseje ugyanis nem méltóságot áraszt, hanem elijeszt.

A világ legdrágább tortája. A *Berenyaria* gözöszön, amelyen György angol herceg, a királynak Londonba siető fia is tartózkodott, a munkanélküli walesi bányászok részére elárverezték azt a tortát, amelyet a herceg 33. születésnapjának tiszteletére készítettek a hajó konyháján. Az árverésen a torta 132.000 frankért kelt el s így a világ legdrágább tortájának címét érdemelte ki. Ugyanez alkalommal egy ifjú amerikai hölgy, ugyancsak a walesi bányászok javára csókokat adott el egyenként 50 dollárért. Több, mint 400 dollárt sikerült így összegyűjtenie.

Hárommillió ember betegedett meg Amerikában spanyol náthában. Az Amerikai Egyesült-Államok egészségügyi minisztériumának közlése szerint a december 16—22-ig terjedő héten az Amerikai Egyesült Államokban 481 ezer ember betegedett meg spanyol náthában. A járvány fellépése óta több mint három millió ember kapta meg a betegséget. A járvány Kanadában is terjed. Torontóban eddig 29, Montrealban 100 ember halt meg a spanyol náthában.

Az állat anyai ösztöne, mint perdöntő bizonyíték. *Térme*g Rozália nádasládányi asszony a tavasszal egy fészekalj csirkét nevelt. Egy alkalommal, amikor *Térme*g Rozália hazatért, hült helyét találta a csirkéknek. Csak a kotló futsosott az udvarban. Az asszony erre sorra járta a házakat, nem hall-e valahol csirkecsipogást. Így jutott el *Sánta* Ferenéné házáig, ahonnan éktelen csipogás hallatszott. Benézett az ablakon. Ugyanolyan csirkék voltak, mint az övé, csak az anyjuk hiányzott. Nemso-kára *Sántáné* is előkerült. Erélyesen tiltakozott minden gyanúsítás ellen. Ezek az ő csirkéi. A két asszony szópárbajra kelt, amelynek az egyik szomszédasszony vetett véget. Döntsen az árván maradt kotlóstyuk. *Sántáné* tiltakozott a „buta állat” tanuskodása ellen, de hiába. A kotlóstyuk a nyitott ablakon keresztül a csirkék közé került. Ebben a pillanatban a síró csirkehang amolyan gyűgőssé változott és egy szempillantás alatt valamennyi csirke eltűnt a kotlóstyuk védőszárnai alatt. *Sántáné* a bíróság előtt is kötötte magát ahhoz, hogy a csirkék az övék voltak. Tanukat is akart felvonultatni ennek bizonyítására. A bíróság azonban nem volt kíváncsi a tanuskodásra. Kimondotta, hogy az állat anyai ösztönével szemben nem lehet tanukkal bizonyítani. A vádlott tiznap fogházat kapott. A tábla három napra szállította le ezt a bíntetést.

A pápa áldását küldi a magyar nemzetnek. A pápa az újévre való tekintettel, magánkihallgatáson fogadta *Barcza* György vatikáni magyar követet, aki öszentsége előtt a magyar kormány jókívánságait fejezte ki az újév alkalmából. A pápa a magyar követ előtt a legmelegebb szavakban emlékezett meg Magyarországról és úgy az egész nemzetnek, mint annak vezetőinek apostoli áldását és atyai jókívánságait küldte.

Tízmilliárd szem mazsolaszőlőt használtak fel Londonban a karácsonyi pudinghoz. A nagyarányú karácsonyi fogyasztásról érdekes adatokat közöl az egyik angol lap. Ennek a londoni újságnak a számítássa szerint az angoloknál az idén tízmilliárd szem mazsolaszőlőt használtak fel. A londoni főpósta az ünnep előtti héten százhuszmillió levelet és harmincmillió csomagot adtak fel. A vásárlási láz karácsonyi hetében annyira fellendült Londonban, hogy a nagy áruházakban naponta átlag kétszázezer vevő fordult meg. Érdekes még a lapnak az a megjegyzése, hogy az amerikalak, akiknél az angolokhoz hasonlóan szintén nemzeti szokás a karácsonyi puding, egész Amerika számára a pudingmennyiséget kénytelenek Angliából bevinni, mert tudvalevően a „száraz” Amerikában rumot és egyéb szeszest italt nem szabad raktáron tartani, pedig ezek a szeszek a nemzeti pudingnak lényeges alkotórészei.

Véres családi dráma Óbudán. Véres családi dráma történt Óbudán, a Kenyeres-utca 26. számú házban. *Popizza* Mátyas géplakatos, aki állandó civódásban élt harminckilenc éves feleségével, ismét összeveszett vele és egy hosszú késsel leszurta. Az asszony sikoltozva és véresen kimenekült az udvarra, férje azonban oda is követte és többször teljes erőből beléje szurt. Ekkor haladt arra egy rendőr, aki a sikoltásra beszaladt az udvarba. A férj a rendőr láttára visszasietett a lakásba és ott elvágta a nyakát. Mire betörték az ajtót, *Popizza már halott volt*. Néhány percel később az asszony is kiszenvetett. *Popizza*éknak három nagy fiuk volt, akiket kihallgatott a rendőrség, de egyik gyermek sem tudott felvilágosítást adni arra nézve, hogy mi idézhette elő szülei között a halálosvégi civódat.

Pályázat hóhéri állásra. *Gold* Károly elhalálozásával megüresedett bakói állásra most írta ki a budapesti királyi ügyészség a pályázatot. Eszerint az állami bakói állásra a szabályszerűen felszerelt s kellő bélyeggel ellátott pályázatokat négy hét alatt kell beadni. A kérvényt *Strache* Gusztáv dr. királyi főügyészhez, a budapesti királyi ügyészség elnökéhez kell címezni, s a királyi ügyészség segédhivatali főigazgatójához, *Fazekas* Gézához (Markó-utca 27., I. 22.) kell lehetőleg személyesen benyújtani. A bakói állásra pályázóknak okiratokkal igazolniuk kell: honosságukat, életkorukat, iskolai és egyéb képzettségüket, eddigi alkalmaztatásukat, fedhetetlen előéletüket, a proletárdiktatura alatt tanusított kifogástalan és hazafias magatartásukat, a bakói állás betöltésére alkalmas ép, egészséges mivoltukat és a kivégzésben való jártságukat.

A magyar hegedűpar aranylapja. Nemessányi Sámuel, az egykori világhírű hegedűkészítő mester kalundokban gazdag izgalmas élettörténetét összeállította *Mogyoróssy* Gyula hangszergyáros (VIII., Rákóczi-ut 71), aki ezt az érdekes életrajzot bárkinek ingyen megküldi.

Tíz évi börtönrre ítélik egy csendőrt, mert agyonlőtte szelmele apját. *Béres* Ferenc csendőr hosszú ideig udvarolt *Lucskai* Bálint apafái erdőőr leányának. Az erdőőr megtiltotta a csendőrnek, hogy leányának udvaroljon és kiutasította a házból. *Béres* Ferenc a durva szóra előrántotta revolverét és lelőtte menyasszonya apját. A csendőrt a debreceni honvédtörvénszék halálra ítélte, a főtörvénszék azonban megváltoztatta az ítéletet és tíz évi börtönnel sújtotta.

Tömlők

kerül locsolásra,
— tűzoltásra —
és minden más célra
garantált legjobb
minőségben.

Vizmentes
ponyvák, zsákok,
auto-traktor
— csapágyfém —
E M E L Ö K.

Tudja azt már minden tevé, olcsó husnak big a leve
MI tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig *Schvarcz*

Minden egyéb műszaki cikk olismert szállítója a közismert szaküzlet

Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53.

Alapítva: 1884. Cégtulajdonos: Műszaki Ünlő R.-T.

Mindenféle hangszer, jól és olcsón,

mint ezt tizezernyi utánrendelés legjobban bizonyítja

Wolf és Társa, Klingenthal Sa. Nr. 994.

Nagy árjegyzék ingyen. Sokeszer köszönőlevél. 20.— pengőn feletti rendelések portómentesek. Gramofonlemezek P. 2.20-tól.

Egy rendőrőrmester agyonlőtte betörő fiát. Szörnyű dráma történt a németországi Kasselben. Rauch János hatvan éves rendőrőrmester tettenért egy fiatal fiut, amint éppen egy üzlethelyiségbe tört be. Mialatt a betörő kezeit akarta megkötni, a fiu felismerte, hogy a rendőrőrmester az ő apja. Eltaszította magától apját és futásnak eredt. Az őrmester követte a betörőt, aki, midőn látta, hogy menekülni nem tud, rávetette magát saját apjára, egy doronggal földhöz sújtotta és fojtogatni kezdte. Az őrmester kirántotta szolgálati revolverét és kétszer támadójára lőtt. A fiu megsebesülve összerogyott. Ekkor látta csak az apa, hogy a saját fiát lötte agyon. Rögton jelentkezett felettes hatóságánál és letartóztatását kérte. A vizsgálat megállapította, hogy az apa szigorúan szolgálati utasítása értelmében járt el, tehát szabadlábon hagyták.

Szövőtanfolyam Csepregen. A földművelésügyi miniszter a csepregi gazdakör tagjai és leányaik részére multévi december hó 27-én kezdődő szövőtanfolyamot, míg az ifjuság részére január hó 2-án kezdődött fajaragási és kosárfonó tanfolyamot engedélyezett.

Rálőtt a menyasszonyára, azután öngyilkos lett. Megrendítő tragédia történt Budapesten, a Dalszínház-utca 10. számú házban. Herencz István harmincöt éves bördíszművessegéd revolverrel rálőtt menyasszonyára, Györki Juliánna huszonegyéves szakácsnőre, azután maga ellen fordította a fegyvert. A férfinak szívében hatolt át a golyó és rögton való halálát okozta. A leány felé röpitett golyó célt tévesztett és így a fiatal szakácsnőnek nagy ijedségnél egyéb baja nem történt. Herencz néhány héttel ezelőtt eljegyezte a leányt, az esküvőt azonban nem lehetett megtartani, mert a férfi állás nélkül volt.

Kutya, mint közlekedési rendőr.

Gazdájával együtt irányítja a forgalmat.

Repülőgyakorlat megfordított gépekkel.

Képink három vakmerő amerikai repülő mutatványát ábrázolja.

Meghasadt a szíve, amikor meglátta hazáját. Az ország egyes vidékein időnként jól öltözött emberek tűnnek fel, akik hamis ígéretekkel arra akarják rávenni a falusi népet, hogy hazáját itthagya, Amerikába vándoroljon ki. Azok a szerencsétlen emberek azután, akik hallgatva az ügynökök rábeszélésére, utra kelnek és itt hagyják a szülőházát, a legnagyobb nélkülözések után látják csak meg, hogy kihasználták őket s olyan sorsba döntöttek, melynél a hazai nélkülözés ezerszer könnyebb volt. Ilyen kivándorlási ügynök karmái közé került tíz évvel ezelőtt egy sopronmegyei házaspár: Szitás Gábor és felesége, kiket egy ügynök Braziliába csábított. A házaspár rettenetes szenvedéseken ment keresztül. Tíz évig dolgoztak egy kávéültetvényen, ahol kutyákkal őriztették őket s azalatt csak az utiköltséget tudták megkeresni. Vissza is tértek s amikor Szitásné Magyarország területére ért, örömeiben felsikoltott, majd szívéhez kapott és meghalt.

Vaddisznó vadászát a faluban. Ritka látogatóban volt részük a zalamegyei Vitnyéd község lakóinak: a napokban egy kifejlett vaddisznó jelent meg a község határában és nyugodtan ballagott a falu házá felé. A szokatlan állatot észrevette néhány gazda és nem ismervén fel, hógolyóval kezdte dobálni, mire a vaddisznó meggyorsította lépteit s csakhamar elérte a falut. Bement az egyik udvarba, ahonnan azonban kizavarták, mire átlátogatott Németh Péter gazda udvarába, ahol megtámadta a gazdát, aki vasvillát kapott fel és keresztül szurta a vadkan egyik lábát. Eközben már hire ment az ismeretlen formájú állat látogatásának, összeverődött a falu népe s hosszas hajszá után agyonverték a veszedelmes állatot. Azóta sokkal büszkébbek a vitnyédek és boldogan újságolják mindenkinek, hogy milyen nagy disznótort rendeztek az elejtett kanból.

Feldarabolt holttest a csomagban. Páratlanul borzalmas eset tartja izgalomban napok óta a bukaresti rendőrséget. Grünberg Jakab balti kereskedő árut rendelt s amikor azt a vasutról leszállították, az egyik ládában egy fej nélküli, teljesen feldarabolt női holttestet találtak. A kereskedő a rettenetes leletről azonnal értesítette a hatóságot, amely megkezdte a nyomozást.

Két évi börtönrre ítélték, mert egypengősöket hamisított. Másfél évvel ezelőtt több jelentés érkezett a budapesti főkapitányságra, hogy nagymennyiségű hamis egypengős van forgalomban. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a pénzhamisítók elfogatása érdekében. Egy reggel a Budafoki-úton szolgálatot teljesítő rendőrszem észrevette, hogy fiatal legény bujkál az ut mellett elhuzódó földkeken. Utánasietett, mire a fiatalember mély gödörbe bujt be. A rendőr utánamászott, elfogta a fiatalembert és előállította a főkapitányságra. Itt megállapították, hogy Erdélyi Kálmán fényképészséggel azonos. Erdélyi elmondotta, hogy állás nélkül van s lakás hiányában a szántóföldön lévő mély üregben töltötte az éjszakát. A detektívek tovább nyomoztak és a barlangszerű mélyedésben pénzhamisításhoz szükséges felszerelési tárgyakat találtak. Erdélyi beismernte, hogy ő vitte a hamis egypengősök nagy részét forgalomba. Erdélyi Kálmánt a büntetőörvényeszkék öt évi fegyházbüntetésre ítélte. A tábla most Erdélyi büntetését két évi börtönrre szállította le.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 december hó 31-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Égész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Mutatványszámokat levelezőlapkérésre ingyen küld a

„Vasárnap” kiadóhivatala

Égésügyi központ épül Nagykörösön. Nagykörös város közönsége Dezső Kázmér polgármester kezdeményezésére az Országos Stefánia Szövetség Nagykörösi Fiókjának igazgatása alatt álló Anya és Csecsemővédő Intézet részére nagyobb házigazdát vett bérbé, amely nemcsak az Anya- és Csecsemővédő Intézet, hanem egy tízenyolcágas bölcsőde is elhelyezést nyer, sőt egy tejkonyha is megkezdheti működését. Az épületeken szükséges átalakításokat az Országos Stefánia Szövetség tervei szerint a város már meg is kezdte. Ezenkívül tárgyalások indultak, hogy a kibérelt épület és a szomszédos telkek a város által véglegesen megvásároltassanak, mely esetben a telektömbön egy égésügyi központ fog kiépülni, amelyben a fenti intézetet kívül elhelyezést nyerne egy huszágvas szálló-intézet, a tudógondozóintézet és egy iskolaszatórium megfelelő fűrdővel. A tervet Scholcz Kornél népjóléti államtitkár már magáévá tette és így Nagykörösön egy telektömbön, egymástól mégis teljesen elkülönítve nyernének elhelyezést mindazok az égésügyi intézetek, amelyek Nagykörösön Dezső Kázmér polgármester nagyarányú ügybuzgalma révén a közelmúltban létesültek.

Mérget ivott és meggyújtotta a szoknyáját. Weissensee elővárosában, a Lothringen-Strasse egyik lakásából vérfa-gyaszító segélykiáltások hallatszottak, majd hatalmas füstoszlop tört ki a második emelet egyik ablakából. A ház lakói tüzoltókat hívtak, akik azután az egyik szobás-konyhás lakásban súlyos égési sebekkel eszméletlenül találták a lakás bérőjét, egy fiatalasszonyt. Az ágy lángokban állott. A tüzoltók hamarosan eloltották a tüzet s az asszonyt kórházba szállították. A fiatalasszony öngyilkosságot akart elkövetni, mérget ivott, majd meggyújtotta ruháit. Midőn a lángok a hajára is átszaptak, az asszony borzalmas kínjában az ágyra vetette magát, mire az ágy nemű is tüzet fogott. Erre azután segítségért kezdett kiáltani. A szerencsétlen öngyilkos oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy életben maradásához semmi remény sincsen.

A „Ratinolról” az elismerőlevelek tömege nyilatkozik dicsőre. A többek között ezt írja Andrássy Mihály gróf szigetvári intézősége: A „Ratinol” nagyon jó eredménnyel végződött. — Így ír Ferentzi Géza erdőteleki községi főjegyző: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyészállatok istállóiban befészkelődött patkányokat a „Ratinol” előírásos használata teljesen kiirtotta.” — Ezen irtóanyag beszerezhető: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

Elfogták a esabai tanyák betörőjét. Néhány nappal ezelőtt a békéscsabai csendőrség egy régen kerestett betörőt fogott el, Havran Mihály huszonhat éves esabai földművelésügyi személyében, akiről kiderült, hogy 1924. év nyara óta betörésekből ártatlant fenn magát. A Békéscsaba környékén levő tanyák lakói általános panaszkodtak, hogy mialatt munkájukat végzik, távol a lakásuktól a földeken, valaki belopódzik a lakásukba és ott alaposan megdézsmálja különösen a kamrárt és igen nagy mennyiségű szalonát, füstölthust, zsírt vizs magával. Érkeztek olyan panaszok is a békéscsabai csendőrséghez, amelyek arról számoltak be, hogy egyes tanyáknak csaknem egész baromfi-állományát összefogdosta az ismeretlen tolvaj és azokat a környéken értékesítette. A csendőrség éveken át lankadatlan buzgalommal kutatott a tettes után, azonban mindezekig semmi eredményt nem tudott elérni a nyomozásban. Végre aztán néhány nappal ezelőtt figyelni kezdték Havran Mihályt, akiről kiderült, hogy bár semmiféle foglalkozása sincs, mégis állandóan korecsmákba jár és költekezik. A csendőrség tagjai vállaltóra fogták a földművelésügyet, aki azután beismerte, hogy a zsákmánnyal legtöbbször Békéscsabára ment és ott értékesítette azt.

Egy mexikói kapitány vérgengése. A mexikói hadsereg egyik kapitánya hirtelen megőrült s brüllészi rohamában megölt két rendőrt, kilencet pedig súlyosan megsebesített. Az örült kapitány egy gépfegyvert és két automatapisztolyt vett magához, elsáncolta magát a lakotnya egyik szobájában s vadul tüzelni kezdett a rendőrökre és tüzoltókra, akik ártalmatlanná akarták tenni. A kapitány mintegy ötszáz lövést adott le, míg végre több lövéssel ártalmatlanná tudták tenni. A két agyonlőtt rendőrön kívül három tüzoltó is életveszélyes sebesüléseket szenvedett. A megsebesült kapitány állapota szintén életveszélyes.

Akik száz emberrel lemondásra akarták bírni a kormányt. A főkapitányság politikai osztálya néhány nap előtt őrizetbe vette a Magyar Fasiszta Munkások pártjának két vezetőjét, Scheier Józsefet és Baán Lajost, akik hőbortos tervekkel az állami és társadalmi rend felforgatására szövetkeztek. A rendőrség erélyes nyomozást indított, amelynek eredményeképpen kiderült, hogy Scheier Baánnal együtt egy ötvenfőnyi bajtársai alakulattal cseh területre akart betörni és az elrabolt magyar területeket akarta visszazerezni. E fantasztikus terven kívül azzal a gondolattal is foglalkoztak, hogy először százezer, de később már megegyeztek abban, hogy száz fasiszta bajtársai, hatalmukba kerítik a magyar kormányzatot és megalapítják Magyarországon a fasiszta rendszert.

Földrengés és tengerár elsepert a föld színéről egy óriási várost. Az ázsiai Fülöp-szigetek fővárosából, Manillából érkezett jelentések szerint Cotha-Bajo városa, amely a Mandanac-sziget nyugati partvidékén fekszik, eltűnt a föld színéről. A sziget heves földrengés pusztított, amely a városa házait rombadöntötte. A földrengést szökőár követte s amit a földrengés épen hagyott, elpusztította a tengerár. A városa lakosai szerencsére még idejekorán elmenekültek, úgy, hogy a kettős katasztrófának mindössze nyolc halottja és mintegy kétszáz sebesültje van.

Revolveres cigánybanda garázdálkodik Keeskenét környékén. A Keeskenét határában sátorozó cigányok revolverral támadtak rá egy gazdára Urretten s csak a segítségére sietett környékbelieknek köszönheti, hogy megszabadult a haramiák kezéből. A gazdák távolban követték a város felé menekülő cigányokat s a város szélén három katonának a figyelmét hívták fel rájuk. A katonák rajtaütöttek a cigányokon. A bandavezér azonban hirtelen előrántotta revolverét s ennek védelme alatt hátrált egy darabig, majd futásnak eredt és eltűnt a szőlők között. Társait elfogták és előállították a rendőrségre. A revolveres cigánybanda vezérét keresi a rendőrség.

Eltévedt magyarok a kanadai őserdőben. Kellemetlen kalandja volt két magyar embernek a kanadai őserdőben: husz napig bókortak utat tévesztve a rengetegben, éhségtől elgyötörtén és a hidegtől dermedt testtel, míg végre emberek közé jutottak. Rutka László és Huszár Mihály vasuti munkások négy társukkal együtt véletlenül letértek a helyes útról s hamarosan iránytalanul tévelyegtek a hatalmas őserdőben. Husz napi kétségbeesett bolyongás után végre ösvényre akadtak s azon aztán elfutottak egy erdőőr kunyhójához. Az őr enni adott a teljesen elcsigázott embereknek, majd kivezette őket a rengetegből. Ekkor tudták meg, hogy háromszáz kilométerre eltértek attól a helytől, ahová menni akartak.

Gépfegyverekkel harcoltak egy őrjörgő néger ellen. Chicagóban egy örült néger, akiről kirakot beverése miatt le akartak tartóztatni, egy házba menekült és ott eltorlaszolta magát. Kétszáz rendőr ostromolta öt órán keresztül a házat, amelyből a néger vadul lövöldözött. A rendőrök és tüzoltók gépfegyverekkel, könnyűfakasztó bombákkal, puskatüzellel és vízsugarakkal igyekeztek ártalmatlanná tenni az őrjörgő négert, aki végül is 15 golyótól találya, holtan rogyott össze. A küzdelemben kilenc rendőr megsebesült.

Egy söfför a villamosinokra fektette elgázolt áldozatát. Megdöbbentő gázságot akart elkövetni Saint Cyr mellett egy lelketlen francia söfför, aki az országuton elgázolt egy Guyonard nevű biciklistát. A söfför az eszméletlenül heverő, súlyosan sérült embert a közeli villamosinokra hurcolta, hogy a villamos elgázolja a szerencsétlent. A közeledő villamos vezetője szerencsére még idejében észrevette a sineken fekvő mozdulatlan testet és megállította a kocsit. A sebesültet a versaillesi kórházba szállították, ahol eszméletre térése után elmondotta az eset részleteit. A lelketlen söfför kézrekerítésére megindult a nyomozás.

TRÉFÁK

Nem sok.

Csavargó a barátjához:

- Te talán életed felét börtönben töltötted?
- Nem egészen, mert most vagyok negyvenkétéves és csak husz évet töltöttem börtönben.

(Beküldte Peti János Liszról.)

A tehén baja.

- Ejnye bácsi, de jóformájú tehene van. Szeretném megvenni.
- El is adnám, de nem lehet, mert nagy baja van.
- Hogy lehet az? Hisz nem látszik rajta semmi?
- Mégis van baja, mert le van foglalva az adóba.

(Beküldte Varga Lajos Sályból.)

Betegviziten.

— Irtam egy port és egy folyadékot. A port vegye be ebéd előtt, a folyadékot edéd után, de közben ne egyék semmit.

(Beküldte ifj. Őri Sándor Csánigról.)

Az ürügy.

- Mondja Bogárné, milyen ürüggyel verte meg a férjét?
- Biró ur kérem, nem ürüggyel vert meg, hanem löccsel.

(Beküldte Elő G. Balázs Pusztamérgesről.)

A helyhatározó.

A tanító felszólítja Samukát, hogy mondjon egy helyhatározót. Samuka így felel:

- A mamám.
- Micsoda buta válasz ez?
- Nem buta ez kérem. Az én mamám határozza meg a moziban mindenkinek a helyét.

(Beküldte Baticz Kálmán Szabadhidvégről.)

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hányadik előfizetője vagyok a „Vasárnap“-nak? (F. P. L., Kondó.) — **Felelet:** 11.086 az előfizetési száma. Ez a szám azt jelenti, hogy a befizetési lapja a kiadóhivatalba való érkezése alkalmából a fenti számot kapta.

Kérdés: Engedélyel akarok töltényt vásárolni; mennyiért kaphatok ötven darab 6.35 milliméteres töltényt? (B. I., Esztergom.) — **Felelet:** Forduljon a lapunkban hirdető Gyurusz György puskaműves céhez és kérjen ajánlatot.

Kérdés: Kapható-e a „Levegő királya“ című regény könyv-alakban? (T. G., Kapospula.) — **Felelet:** Könyvalakban nem kapható.

Kérdés: Pénzügyőr szeretnék lenni, hová forduljak? (J. V., Kisvársány.) — **Felelet:** Irjon a m. kir. pénzügyőri ujonciskola vezetőségéhez: Budapest, VIII., Flumei-ut 8. szám és kérjen a felvétel időpontja felől felvilágosítást. A felvétel kellékei egyébként: magyar honosság, betöltött 18. életév; nőtlen állapot. Jó, ha négy polgári iskola, vagy esetleg több végzettsége is van.

Kérdés: 1. Négy polgári iskolát osztályt végeztem, huszonkét éves vagyok s most a kereskedelmi iskolát szeretném magán-úton elvégezni, lehetséges-e? 2. Milyen idegen nyelveket kell a kereskedelmi iskolában tanulni? (Hü előfizető, Sővágy.) — **Felelet:** 1. Lehetséges. A vizsga iránt érdeklődjék az Önhöz közel eső kereskedelmi iskola igazgatóságánál. A vizsgáért díjat kell fizetnie, azonkívül a tandíjat is meg kell fizetnie. 2. Két idegen nyelv kötelező, ezek közül az egyik német, a másik természet szerint, angol, vagy francia.

Kérdés: Milyen a ponyvaregény? (I. A., Mohács.) — **Felelet:** Ponyvaregénynek hívják azt a regényt, amelynek irodalmi értéke nincsen. Rendszerint költött rabló- és betyártörténeteket dolgoznak fel ponyvaregényekben. A ponyvaregény nevét onnan kapta, mert régen — és jórészt még most is — vásárok alkalmával ponyvákra széttervegetve árusították.

Kérdés: 1928. év októberében betöltöttem a 17. életéveimet; tavasszal Kanadába szeretnék menni, kaphatok-e utlevéletet? (A. N., Mád.) — **Felelet:** Adja be kérvényét az alispáni hivatalhoz. Az utlevélén kívül a kivándorláshoz szükséges még a kivándorlási engedély, amit a községi előjáróság útján a belügy-minisztériumtól kaphat meg.

Kérdés: Mennyit ér az 1921. évi 28.000 korona? (Sz. L., Rigács.) — **Felelet:** Körülbelül 320 pengőt.

Kérdés: Amerikai rokonaimnak mézesbábót szeretnék küldeni, lehetséges-e? (Hü előfizető, N.) — **Felelet:** Lehet. A csomaghoz vámárnyilatkozatot kell mellékelnie. A címzett az át-vétel alkalmával vámot fizet.

Kérdés: Négy polgári iskolám van, szeretnék valamelyik budapesti villanytelepre bejutni, hogyan lehetséges ez és milyen minőségben vennék fel? (Á. J., Lőrinci.) — **Felelet:** Négy polgári iskolával bármelyik villanyszerelő műhelybe felveszik inasnak. Ha azután villanyszerelőssé lett, — úgy könnyebben elhelyezkedhetik elektromos telepeken. Jó lenne, ha beiratkoznék a m. kir. elektromos ipari szakiskolába (Budapest, VIII., Tavaszmező-utca), vagy a m. kir. felsőipariszkola gép- és fémipari osztályára (Budapest, VIII., Népszínház-utca 8.). Ha a felsőipariszkolára óhajtott menni, úgy előbb egy esztendőig gyakor-nokoskodnia kell egy gépműhelyben, vagy mechanikai műhelyben. Kérjen mind a két helyről tájékoztatást. Levélhez mellékeljen válaszlevelet.

Kérdés: 1. November 5-én felülvizsgálták és ötvenszázalékos rokkantnak találtak. Mennyi járulékot kell kapnom és mikor kapom meg az esedékes járulékot? 2. Az adóügyi jegyzőt feljelentettem, amire ő megfenyegetett, hogy megvonatja a rokkantnyugdíjamat. Megteheti-e? 3. Hová forduljak panaszom-mal az adóügyi jegyző ellen? 4. Adómat az édesanyám adójával

A reggeli felkelés

szabja meg az ember egész napi munkájának az irányát. Aki jókedvűen, frissen ébred és testének megadja a kellő egészségápolást, az jó munkát fog végezni. Egy fél pohár vízbe csepegtetett egynegyed kanálnyi valódi

Diana sóborszesz

reggelenként kitűnő ilitő és fertőtlenítő szájvizet ad. Öblöggesse ezzel száját és torkát s akkor sohasem lesz rossz szájíz, vagy kellemetlen szájszaga; megelőzi fogainak korai romlását és hatásosan védekezik a fertőző torokgyulladások ellen. A fogak tisztítására elegendő, ha fogkeféjét sóborszeszes vízbe mártja és a fogait ezzel bedörzsöli.

együtt vetették ki: tekintettel arra, hogy külön háztartást vezetünk és anyám nem lakik velem, szeretném külön fizetni az adót, hogyan volna ez lehetséges? (F. B., régi előfizető.) — **Felelet:** 1. Az ötvenszázalékos legénység rokkant havi járuléka: 16 pengő, az altiszti 24 pengő. Ha még nem kapta kézhez, sürgősen meg a járási népgondozókirodeltség után. 2. Nem. 3. A fősolgabíró urhoz s azután pedig az alispánhoz. 4. Adjon be kérvényt adószétválasztás végett az illetékes kir. adóhivatalhoz.

Kérdés: Huszonnyolc év óta belsegen écséplem el a természet. Ez idén is úgy tettem. A solgabíró ur júniusban a szérűvizsgálat alkalmával azt mondta, hogy a belsegen csak benzol- vagy olajmotorral szabad écséplem. Mivel nem kaptam megfelelő motort, ismét gőzgéppel écséplem. Valaki feljelentett és a solgabíró ur súlyosan megbüntett. Jogos volt-e a súlyos büntetés és szabad volt-e azt behajtani? (B. V., Dráckereszter.) — **Felelet:** A büntetés jogos volt. Ha túlnagynak tartja, úgy a törvényes időn belül megfelelebbzheti az alispánhoz.

Kérdés: 1. Milyen tenyészételek való Rode Island Red baromfiak nyerték az első díjat a baromfikiállításán? 2. Milyen tenyészételek való fehér Leghorn, fekete Minorca és olasz Fogolyszínű baromfiak nyerték díjat? 3. Használt-e a baromfiak a husliszt, halliszt és vértiszt? (H. L., Komádi.) — **Felelet:** 1—2. Még nincsen döntés. Következő számunkban közöljük a nyertes baromfiak jegyzékét. 3. Megfelelő adagolásban igen jó hizlalóanyagknak bizonyul a hal- és liszt.

Kérdés: 1. Nagyon dus az ősi drávetésem; szeretném egy részt zölden szénának lekasználni, lehet-e, vagy mit tegyek, hogy megriktáram? 2. Lehet-e lóherét és baltacimát Budapesten értékesíteni? (J. K., Sárpiás.) — **Felelet:** 1. Lekaszálhatja szénának, de jobb, ha állatokkal, birkákkal ritkítja meg. 2. Lehet, egyes terménykereskedők vásárolják.

Kérdés: 1. Hol kaphatok egészségügyi tanácsadót? 2. Létetik-e méhészeti könyv? 3. Hol jelenik meg méhészeti újság? (W. J., Gyálóka.) — **Felelet:** 1. Igen jó egészségügyi tanácsadó a nem régen megjelent: Gerlóczy-Bodor: Nyitott könyv, amely kiadóhivatalunk után 8.50 pengőért megrendelhető. 2. Igen, kiadóhivatalunkban kapható: Ignác Sándor: Méhészeti című könyve, ára 4.50 pengő. 3. Budapesten: a Magyar Méh, kiadóhivatala: IX., Üllői-ut 25., A Méh, kiadóhivatala: V., Arany János-utca 1.

Kérdés: 1. Trágyatelepet akarok létesíteni, hová forduljak segítségért? 2. Hol lehet olesó kamatra kölcsönt kapni? 3. Hét darab számos állatom van s oklevelet is nyertem az állataimnál, mennyi segítséget kaphatok a trágyatelephez? (9621. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Amint azt lapunk 50. számában (4. oldal) bőven megírtuk, a trágyateleplés végett az illetékes vármegyei gazdasági egyesülethez kell fordulni. 2. Irjon a lapunkban hirdető cékeknek és kérjen ajánlatot. 3. Betonozott trágyatelephöz négyezerötven, agyagfalú telephöz pedig százötven pengő segítséget kaphat.

Kérdés: 1. Kit vesznek fel filmszínészek? 2. Van-e Magyarországon filmszínészkola? 3. Hol lehet régi gramofonlemezt becserezni? 4. Hol lehet győpművészt eladni? (6858. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Erre igen nehéz a válasz. Általában rendes színészek szoktak filmszínészi pályára menni; de a ki nek tehetsége van, azt minden további nélkül alkalmazják. Csakhogy nem minden embernek van ám tehetsége. Könnyű a filmet nézni és csak úgy, első benyomások után arra az elhatározásra jutni, hogy filmszínész lesz; de be is érkezi azon a pályán még rengeteg munkát, tanulást, fáradságot és legfőképpen tehetséget kíván. Nálunk még a legtehetségesebb filmszínészek sem tudnak elhelyezkedni és munka hiányában kénytelenek külföldre vándorolni. 2. Több magántanfolyam van. Ilyen a Lenkei-féle, Budapest, VII., Dohány-utca 37. szám. 3. Irjon a lapunkban hirdető hangszerkereskedőknek és ránk való hivatkozással kérje lemezel kiserelését. Tudomásunk szerint 3—4 régiért adnak egy újat.

Kérdés: Hol van az országban tanító- és óvónépképző intézet? (K. Zs., Tiszafüladvár.) — **Felelet:** Budapest, II. ker., Csalogány-utca 43. sz., m. kir. állami, VII. ker., Damjanich-utca 43. m. kir. állami, IV. ker., Váci-utca 41., rom. kat., IX. ker., Gyep-utca 23., Ranolder-intézet. Debrecenben van római katolikus és református tanítóképző, Győrött m. kir. állami, Egerben rom. katolikusfelekezeti. Kaloácsán, Kőszegen, Pécsen, Sopronban, Szegeden és Veszprémben rom. katolikus tanítóképző intézetek vannak. Kisdödönöképző, van Budapesten (VII., Szegegyház-ter 2.), amely állami intézmény, azonkívül római katolikus kisdödönöképzők vannak még: Hódmezővásárhelyen, Esztergomban, Kaloácsán és Sopronban.

Kérdés: 1928. évre 154 pengő összes adót róttak rám, ebből 138 pengőt idejekorán lefizettem és a hátralékot is le akartam

fizetni lejárat előtt, amikor kijött a végrehajtó és a fennmaradó összeg erejéig foglaldást eszközölt. Joga volt-e foglalni és külön foglaldási költséget felszámolni? 2. Kihez forduljak az adóügyi jegyző ellen panasszal? (M. I., Cs-6.) — **Felelet:** 1. Ha adóját idejében fizette, úgy a foglaldás jogtalan volt. Ajánljuk, hogy nézzen utána az illetékes királyi adóhivatalnál. 2. A fősolgabíróhoz.

Kérdés: 1. Milyen munkások mehetnek Kanadába? 2. Mennyibe kerül az utiköltség Kanadába? (Ifj. V. A., Gyöngyöstarján.) — **Felelet:** 1. Elsősorban mezőgazdasági munkások, de előbb igazolniuk kell, hogy az ottani elhelyezkedésük biztosítva van. Mielőtt bármit is tenne ebben az ügyben, forduljon a magyar kivándorlókat és visszavándorlókat védőirodához (Budapest, VIII., Fiumei-ut 4.) 2. Körülbelül 600—800 pengőbe.

Kérdés: 1921. évben két Hangya-részvényt jegyeztem és ugyanakkor százezer koronát helyeztem el a központról. Mit érnek ma a részvények és a betett pénz? (Sz. P., Hőgyész.) — **Felelet:** A részvények névértéküket érik. Ha időközben felülbélyegzés volt és a részvényt felülbélyegyezték, úgy az akkor feltüntetett értéket képviselik. A százezer korona, tekintettel arra, hogy a valorizációs törvény a takarékbetéteket kivette az átértékelés alól, csak a névérték pengőben átszámított összegét éri, azaz: nyolc pengő.

Kérdés: 1. 1922. év június havában kölcsön adtam kétezer koronát, mennyit kérhetek most vissza? 2. Milyen értéke van esz meg szállt területen egy katasztrális hold földnek s mennyi a bérlet holdankint? 3. Lehet-e Rothermere lordnak levelet írni és mennyi bélyeg kell a levélre? (Hű olvasó, Eszterháza.) — **Felelet:** 1. A készartozásokat, amennyiben a felvett összeg nem értékálló dologba fektették, a törvény nem értékeli át. Egyébként az összeg mai értéke körülbelül tizennyeg pengő. 2. Az függ a föld minőségétől. Általában annyi, mint nálunk, a bérletviszonyok is megfelelnek az ittenieknek. 3. Lehet írni, 40 filléres bélyeg ragasztandó a levélre. A lord címe: London E. C. 4. Northcliffe House, Carmelite street.

Kérdés: 1. Háboruban megsebesültem s a sebem most kiújult és operáltatnom kellett. Mivel a közelben állami kórház nincsen, magánkórházban kezeltetem magam. Már két hónapja munkaképtelen vagyok, ingatlan vagyonom nincsen, családomban ember vagyok, kérhetem-e valahol a kórházi költségek megtérítését? (7749. sz. előfizető, Kocsér.) — **Felelet:** Irjon kérvényt a m. kir. népjóléti és munkajogi miniszter urhoz és kérje a kórházi költségeinek megtérítését. Hivatkozzék rossz anyagi helyzetére és tüntesse fel kérvényében, hogy a költséges operáció a háborus sebesülés következtében vált szükségessé. Kérvényéhez mellékelje a kórházi bizonyítványt és szegénységi bizonyítványt.

Kérdés: Trágyateleplés létesítésére szeretnék segítséget kapni, hogyan volna lehetséges? (P. B. J., Alcsút.) — **Felelet:** Amint azt a lapunkban megírtuk, az illetékes vármegyei gazdasági egyesülethez kell beadni a trágyateleplés-iránt szóló kérelmet. Önre nézve a Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület (Székesfehérvár) illetékes.

Kérdés: Hat éves korom óta távol vagyok a szüleim háztól; más családnál nevelkedtem. Most 21 éves vagyok. Szüleimnek rajtam kívül még két leány és három fiugyermekük van. Szüleim vagyonra 75 hold szőlő, 2 hold szőlő és a belseg. A vagyon szét akarják osztani, nekem semmit sem szándékoznak adni, lehetséges-e ez? (Hű előfizető, Csongrád.) — **Felelet:** Ha Ön nem vált érdemtelenné a majd esedékesé váló örökségre, úgy a köteles rész feltétlenül megilleti. A köteles rész, az egész örökség felének, az örökösök számával való elosztása után kapott mennyiség.

Kérdés: Egy leánynak udvaroltam és feleségül is szándékoztam venni, de később a falubeliek pletykája miatt békésen elváltunk. A gyűrűm nálam maradt és nem akarja visszaadni, mit tehetek, hogy visszakapjam a gyűrűt? (4164. sz. előfizető, Csanytelek.) — **Felelet:** Legokosabb lesz, ha otthagyja a gyűrűt. Ugyanis ilyen csekély értékért nem érdemes pert indítani és nem is volna célravezető; mert ha egyszer már elajándékozta és az ajándékozott érdemtelenné nem vált, nem követelheti vissza.

Kérdés: A járási orvost kihívtuk szüléshez. A gyermek, sajnos, holtan jött a világra s az orvos a közreműködésért mégis 80 pengőt kért. Tulsoknak tartom az összeget; joga volt-e az orvosnak ennyit kérni? (11838. sz. előfizető, M.—n.) — **Felelet:** Az összeg tényleg soknak látszik. Fáradjon be a jegyzői iróda és kérje el betekintés végett az orvosi munkálatok tiszteletdíját feltüntetett jegyzéket.

Kérdés: 1. Hol van Budapesten a „Farm mezőgazdasági szövetkezet”? 2. Hol lehet biztosítani az apaállatot? (Gy. L., Bagolászán.) — **Felelet:** 1. VIII., Rákóczi-ut 57/b. 2. A Gazdák Biztosító Szövetkezeténél (Budapest, IX., Üllői-ut 1.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

euoı kún pony AS

(Beküldte Peti János Liszóról.)

2. Szórejtvény.

1 & 1 M

(Beküldte Matán Jenő Somogyvisontáról.)

3. Szórejtvény.

3-14 C
bazalt

(Beküldte Lipták Ferenc Edelényből.)

4. Névrejtvény.

Tamás, Sándor, Irma, Zoltán, Ilona, Andor, Samu, Tihamér, Nándor, Valéria, Árpád.

E nevek kezdőbetűi egy nagy magyar államférfiú nevét adják.

(Beküldte ifj. Gombos Vince és Zsófia Gáborjánról.)

5. Szórejtvény.

Lakom
puszta
Decemberben juliusban

(Beküldte Szabó István.)

6. Pótlórejtvény.

— rnok	— ajos	— ező
— erleg	— aru	— jak
— ajték	— ér	— öző
— mber	— gy	— lom
— ász	— ém	— óza
— rok	— rany	— ál

(Beküldte Balogh Géza Tócsokberéndről.)

7. Betű- és szórejtvény.

L L E E E bohó (-re)

(Beküldte id. Gulyás József Borsosgyőrből.)

8. Szórejtvény.

Dr galy A $\frac{gy}{a}$ szalma

(Beküldte Józsa Lajos Tiszaderzsről.)

9. Szórejtvény.

Tegnap után ne ne M
Ma után ne ne D

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

10. Pontrejtvény.

L . s . m . g . e . t . m . d . s . e .
z . é . m . g . a . j . v .

(Beküldte Varga Lajos Sályból.)

11. Pontrejtvény.

E . i . e . ő . e . e . á . o .

(Beküldte Szabó György.)

12. Betűrejtvény.

T 1 P 20 f og $\frac{6}{6} \frac{6}{6} \frac{6}{6}$ (-h)

(Beküldte Brücher József Mezőberényből.)

13. Pontrejtvény.

G . o . s . m . d . r . y . r . a .
z . l . é . z

(Beküldte Törteli Imre Kiskunfélegyházáról.)

14. Szó- és betűrejtvény.

iporomezs S
i o

(Beküldte Haramza Mariska Mohácsról.)

15. Szótagrejtvény.

í, ber, ez, ten, em, v, er, is, g, ez, vé

Ha a szótagokat helyesen összerakjuk, ismert közmondást kapunk.

(Beküldte Mayer István Szekszárdról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 4-ik számban közöljük.

A múlt évi 51-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Önkivétel.** 2. Pontrejtvény: **Isten áldd meg a magyart.** 3. Szó- és betűrejtvény: **Szép vagy Magyarország.** 4. Betű- és szórejtvény: **Tűzoltószertár.** 5. Betű- és szórejtvény: **Erszény.** 6. Betű- és szórejtvény: **Szeretnék szántani.** 7. Szórejtvény: **Siron innen, siron túl.** 8. Pontrejtvény: **Isten éltesse a Vasárnap szerkesztőségét.** 9. Névrejtvény: **Kassa.** 10. Szórejtvény: **Esztergapad.** 11. Szórejtvény: **Hitetlen.** 12. Szórejtvény: **Kétszínű.** 13. Verses számrejtvény: **Mákosmetélt.** 14. Pontrejtvény: **Nincs az a sok, mi el nem fogy.** 15. Versesrejtvény: **Áruló.** 16. Pontrejtvény: **Régi nóta, régi dal.**

Helyesen megfejtették: Gachal Annuska, Varga Lajos, ifj. Bojtár István, ifj. Óri Sándor, Mrázik József, ifj. Ritzeld Konrád, Valentinyi Róbert, Sz. Balogh Lukács, Walter Mariska, Marton Vince, Martinkó János, ifj. Sautek Imre, ifj. Dusa Péter, Farkas Ferenc, Fülöp József, Mód Lajosné, Kovács Gyula, Kürti Gábor, Vallyon Irmuska, Vallyon Klárka, Buzás Sándor, Csire József, Sántha Aladár, Diószeghy Lajos, Bogdán János, Sallai Gáspár, Peti János, Tóth S. András, ifj. Eitler Gyula, Timár Gergely, R. Tóth János, Fésüs Mariska, Kiszely András, Tóka Mihály, Klspál Margit, Bicsánszky György, ifj. Kusnyai Sándor, Papp András, Makrai Simon, Simon László, ifj. Orosz János, ifj. Rencsicsovszky István, Mester István, Rákay István, Mester Ferenc, Mester József, Rencsicsovszky József.

Jutalomkönyvet nyertek: Sallai Gáspár (Máriabesnyő), Marton Vince (Kistóttós), Farkas Ferenc (Nagybajom), ifj. Kusnyai Sándor (Terény) és Vallyon Irmuska (Tiszasüly).

A múlt évi 52. számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket

folyósítottunk 35 évre legalacsonyabb kamat, 100 százalékos kifizetés mellett: A kölcsön stornódíj nélkül bármikor visszafizethető. Kamat- és tőkétörlesztés félvenként utólag fizetendő. Bekebelezési bélyeg és- illetékmentes.

Költségelőleget nem fogadunk el.

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körut 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmeler okleveles gazdák)

Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles telekkönyvi kivonat és hiteles kataszteri birtokiv. Tanácsot adunk minden gazdasági vonatkozású ügyben.

SZÉKELYEK

Irredenta dráma két felvonásban. — Írta: Kuthy Elek m. kir. honvéd főhadnagy.

SZEMÉLYEK:

ÖZV. BARCSAYNÉ	PAVLIEVICKU MIRCEA udvari kamarás
PISTA	CIPRIESKU román tiszt
BÉLA	INAS
MICI	KOKÁRDÁS magyar felkelők
NUTA román nagyhercegnő	ROMÁN katonák

AZ ELSŐ FELVONÁS NAGYVÁRADON TÖRTÉNIK, ÖZV. BARCSAYNÉ LAKÁSÁN. A MÁSODIK FELVONÁS EGY ÉVVEL KÉSŐBB BUKARESTBEN, BARCSAY ISTVÁN LAKÁSÁN.

ELSŐ FELVONÁS.

Régi, faragott butorokkal berendezett szoba; szemben ágy, jobbról pamlag, balról ajtó, mellette szekrény, közepen asztal székekkel. Szemben az ágy mögött ablak. Az egész szobán meglátszik a jómód és tisztaság.

1. JELENET.

(Barcsayné, Pista.)

Barcsayné: (a pamlagon ül és köt) Magyarok Istene tekints le már erre a szegény agyonsanyargatott nemzetre és vess véget szegény székelyek kálváriájának!

Pista: (asztalnál ül és olvas) Ugyan anyám, mit sopánkodik folyton? Hát nincs nekünk itt jó dolgunk? Ennivalónk van annyi, amennyi belénk fér, ruhát is felesron kapunk, mint odaát a magyarok. Hát mi kell még több?

Barcsayné: Az igaz, hogy ennivalónk van, ruhát is kapunk olcsó áron, de mit ér az, ha az embernek meg kell tagadnia testvéreit, hazáját?! Talán nem felejtetted még el azt a gyalázatot, mit a Balog-lányokon vittek véghez zsarnokaink, mert március 15-én gyászfátyolos koszoruvál merték övezni Petőfi szobrát? Meztelenre vetkőztetve korbácsolták őket végig — vasárnap délelőttjén a főtéren — rohogó bockoros csorda előtt... Én meg kénytelen vagyok nemzeti trikólónkat és Rákóczi-nak, Bethlennek, Bocskaynak, Kossuthnak, Petőfinek, Aranyknak és a többi nagyjainknak arcképeit szekrényem fenekére dugdosni. Nem azért, mintha félnék, hogy engem is végigkorbácsolnak, hanem féltem őket ennek a rablóhordának szentségtörő kezétől. Na, mit szólsz mindezekhez? Mondhatom, nagyszerű jólét!

Pista: Elhíheted, anyám, a Balog-lányok is csak azért tették azt, hogy feltűnést keltsenek a városban.

Barcsayné: Ne beszélj előttem így, mert csak a szivemet kinzod! Istenem! miért is engedted, hogy egy ilyen hazaárulót felnevelhessek!

Pista: Hazaáruló? Hát nem bolond ember mindaz, ki jómódját, nyugodt életét készakarva eldobja magától egy üres szóért?

Barcsayné: És neked a haza fogalma üres frázis? Hiszen még az anyatejjel is azt szivtad magadba, hogy ezt a földet, melyet apáid vérrrel szereztek meg, szived utolsó dobbanásáig szeretned kell! Nézd dédapádat, szép-apádat, ott küzdöttek nagy fejedelmek zászlai alatt. Többi őseid is mind a csatatéren hullottak el Erdély szabadságáért. Ők voltak azok, kik, ha magyar testvéreink megfeledeztek hazájukról, példát mutattak nekik, s eszükbe juttatták kötelességüket. Szegények, ha tudnák, hogy milyen korcs utódaik vannak, feljönnének sirjaikból és eltipornánák benneteket, hogy ne hozhassatok újabb szegényt rájuk.

Pista: Ne felejtésd el, anyám, hogy az a világ már elmúlt, melyben még dicsőség volt a csataúteren ért halál. Ma már végre rájöttek, hogy minden ember testvérünk,

s ahelyett, hogy gyilkolnánk őket, inkább szeretnünk kell.

Barcsayné: Ne beszélj így! ne beszélj így! mert csak megölsz az ilyen Istent és Hazát káromló szavakkal! Ha rólad is azt a hirt kapnám, mit dédapádról, hogy a szabadság mezején dobbant utolsó szive, hálát adnék a Magyarok Istenének, és büszkén, emelt fővel járnék az emberek között! De így!? Szégyenlem magamat, saját magam előtt, hogy egy ilyen hazaáruló fiam van.

Pista: Mondottam már, anyám, hogy nem vagyok hazaáruló, de számár sem.

Barcsayné: De igenis az vagy és hozzá még gyáva is!

2. JELENET.

(Voltak és Béla.)

Béla: (berohan a szobába, anyja nyakába ugorva, lelkendezve) Jönnék anyám, jönnék! mi is megyünk! Segítünk nekik!

Barcsayné: (csodálkozva) De kik jönnek? kiknek segítetek? hová mentek?

Béla: Hát nem tudjátok még? Magyar testvéreink jönnek felszabadításunkra onnan tulról a szép Nagymagyar Alföldről. (Pistát megölelve) Ugy-e elmegyünk, bátyám és segítünk nekik?

Pista: (eltolva magától öccsét): Csak eredj, ha nincs más dolgod, én ugyan nem leszek bolond, szánt-szándékkal a veszteembe rohanni. Mert, hogy nem fogtok győzni, az egyszerű szent.

Béla: Oh, te gyáva! És miért nem győznék?

Pista: Mert a románoknak is lesz annyi eszük, hogy nem fogják összetett kézzel nézni, hogy ti mit csináltok.

Béla: De még nem tudják, s mire felébrednének, már későn lesz.

Pista: Nyugodt lehetsz, előbb fogják azok azt megtudni, mint sem gondolnátok.

Béla: (vad elszántsággal) Talán elárulta nekik valaki? Mondd meg, ha tudod, ki az, hadd biztosíthassam róla szép Hazámat, hogy többet nem fog neki ártani.

Pista: Na-na, csak lassabban, öcskös! Nem megy ám az olyan könnyen!! Annak állanak a háta mögött, kik megvédik.

Béla: Ha mindjárt ez az egész rablóvilág is áll mögöttem! Azután ha tetszik, felhuzhatnak az első fára!

Pista: Számár.

Béla: Te meg, ha így beszélsz, hazaáruló gyáva kutyagy!

Pista: (indulatosan felugorva) Hallgass kölyök!

Béla: (gunyosan) Na? . . . talán bizony sértve és találva érzi magát . . . románbarát ur?

Pista: (rekedten) Hallgass!

Béla: Ha kettőnk közül valamelyőnk beszélhet, úgy, azt hiszem, én vagyok az és nem te . . . Anyám, keressél valahol egy kis nemzetiszinű szalagot kokárdának, én meg addig előszedem elrejtett fegyvereimet. (El).

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Január 6-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Érsekudvart, Jászdósa, Török-szentmiklós.

Január 7-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bodajk (sertésvásár bizonytalan), Csorna, Eger, Jászsálszentgyörgy, Kerta (sertésvásár bizonytalan), Lajosmizse, Magyaróvár, Mészla, Nádudvar, Némethely, Ozora (sertésvásár bizonytalan), Pécs, Tinnye Vasvörösvár (sertésvásár bizonytalan), Veszprém alsóváros. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagykapornak. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Sárvár, Tiszadob. — **Állatvásár:** Balassagyarmat.

Január 8-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gáva, Mihályi, Nagyborzsony, Szikszó (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Balassagyarmat, Eger.

Január 9-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Ivánegreszeg (sertésvásár bizonytalan), Mány (sertésvásár bizonytalan), Polgár (száj- és körömfájás miatt állatvásárzárlat).

Január 10-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Edelény, Keszthely, Nagyléta, Rum, Tiszaluc, Zalalövő (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Devescer.

Január 11-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Derecske. — **Állatvásár:** Mezőberény.

Január 12-én, szombaton.

Állatvásár: Hódmezővásárhely.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

II. R. I., Debréte. Közlünk belőlük. Jókivánságait hálásan köszönjük és hasonlókkal viszonzzuk. Kérését teljesítettük. — **Emőd.** A képet közölni fogjuk. A rejtvény javítással közzétehető. A vers — sajnálatunkra — nem üti meg a mértéket. — **N. J., Vasvár.** A vers határozott érzékről tesz tanúságot, de még nem érejt meg a közlésre. A tréfa nem nekünk való. Más kértünk. — **N. F., Rábacsanak.** Több jó van köztük. — **T. B. I., Orosháza.** Fogadja legőszintébb köszönetünket újvői jókívánságáért. Magasló őszinte és legjobb kívánságainkkal viszonzzuk. — **S. F., Hegyházi.** Jókivánságáért fogadja hálás köszönetünket. Hasonlókkal viszonzzuk. Rejtvénye jó. — **M. A., Tótkomló.** Tréfaírók közlünk. A számokat pótoltuk. Jókivánságait hálásan köszönjük. Boldog újévet! — **K. E., Sály.** Közlünk belőlük. — **B. Gy., Kisléta.** A rejtvény elkésvé érkezett, de azért közöljük. — **M. S., Kadna.** Válogatunk belőlük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1928. évi december hó 31-én.)

Gabonavásár. Határidőpiac: Buza márciusra 24.30—24.32, májusra 25.12—25.16. Rozs márciusra 23.46—23.50, májusra 24.16—24.18. Tengeri májusra 28.40—28.42, júliusra 28.28—28.32 pengő métermázsánként. — **Készárúpiac:** Buzsai tiszavideki 77 kg-os 24.00—24.15, 78 kg-os 24.25—24.40, 79 kg-os 24.50—24.60, 80 kg-os 24.60—24.70, felsőtiszai 77 kg-os 23.85—24.00, 78 kg-os 24.10—24.25, 79 kg-os 24.30—24.40, 80 kg-os 24.40—24.50, fejméregyel, búcsók és dunántúli 77 kg-os 23.60—23.75, 78 kg-os 23.85—24.00, 79 kg-os 24.10—24.20, 80 kg-os 24.20—24.30, pestvidéki 77 kg-os 23.65—23.80, 78 kg-os 23.90—24.05, 79 kg-os 24.15—24.25, 80 kg-os 24.25—24.35. Rozs pestvidéki 22.10—22.30, más 22.10—22.30. Árpa elsőrendű 25.25—25.50, közép 24.75—25.00, másárpa felvidéki 27.00—27.50, egyéb 26.25—27.00. Köles 26.00—26.50. Repce 45.50—46.50. Zab elsőrendű 24.50—25.00, közép 24.00—24.30. Tengeri, tiszai, új 26.50—26.75, egyéb 25.40—25.60. Korpa 18.60—18.80. Lucerna 140—160. Lóhere 160—170, aranka 140—150 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—56, duplanullás finom tisztított 42—46, nullás 42—44, kettős főzöliszt 38—42, négyes kenyérliszt 36—40, hatos 35—36, nullás rozsliszt 42 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Bab, fehér 85—88, tarka 56—60, fűrj 60—65, baltacimnag 58.80, borsó, Viktória 45—55, búkköny, tavasi 35—37, csü-

lagfűrt 24—26, fehérhere 165—175, kendermag 42—47, köles, fehér 35—45, vörös 29—31, lenmag 45—55, lóhere 34—36, lóherezag aranka tartalom és minőség szerint 180—175, lucerna 140—160, mák 110—115, muharmag 56—58, mustermag 38—42, nyulszapuka 135—145, pohánkamag 24—26 pengő métermázsánként.

Abraktakarmányiac. Árpakorpa 23, buztakarmányliszt 23, gabonamalisz, szárított 29, konkolydara 21.50, lenmagpóca 30, napraforgópóca 29, reppepóca 26, répaszelet, szárított 17.50, rozskonkoly 19.50, rozskorpa 19.50, rozstakarmányliszt 23, szójababpóca 30, tökmagpóca 31 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű 15.50—17.50, másodrendű 12—15, harmadrendű 7.50—11.50, muharszéna 19—21, lucerna és szénakeverék 20, árpaszalma 8.50, szalma, elsőrendű 5.00—5.50, másodrendű 4 pengő métermázsánként.

Burgonya. Szabolcsi feladóállomásokon étkezési Wohltmann és Krüger burgonya 7.25—7.50, Ella burgonya 11.50—12.00, nyári rozsburgonya 19, a dunántúli feladóállomásokon étkezési Ella burgonya 11 pengő métermázsánként.

Szürőmarhavásár. Élő borjúk, belföldi szópós elsőrendű 1.44—1.52, kivételesen 1.56, másodrendű 1.32—1.40 pengő kilogrammonként, élőszulyban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.92—0.96, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.92—0.98, 1½—2 éves üszök 1.00—1.05, 1½—2 éves tinók 0.92—0.96, friss fejű fiatal tehén 1.35—1.40 pengő kilogrammonként élőszulyban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb minőségű 92—104, középminőségű 74—90, gyengébb 50—72, bika legjobb 88—100, közép 78—86, gyengébb 60—76, tehén legjobb 90—102, közép 64—88, gyengébb 50—82, bébái 30—66, növendékmарha 64—88, kiesőtozni való marha 32—40 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: Hátas csikó 20—100, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 400—650, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 205—470, számar 40—50, alárendelt minőségű lovak 20—120, vágólovak 20—160 pengő darabonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 112—136, közepes 136—142, nehéz 142—147 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Gyapjúpiac. A piac helyzete változatlan. A multheti ausztráliai aukciók jó banguiatban folytak le változatlan árak mellett. A hazai piacban nem volt forgalom.

Nyersbőr. Marhabőr (magyar) 1.50—1.60, marhabőr (tarka) 1.60—1.70, borjubőr (hosszú lábbal) 2.60—2.80, juhbőr 1.40—1.50 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahus: Vesepecsenye, tisztított 360—600, rostélyos, vastaghátszín, felső, fehérpecsenye, gömbölyű felső 200—320, fartsó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 140—300, gulyásnak való 100—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhus:** Felszeletelt comb 360—480, sütnivaló 180—300, porköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és báránybőr:** Juhcomb 160—260, gerinc, lapocka 120—220, porköltnek való 80—160, báránybőr, hátulja 240—280, eleje 200—240 fillér kilogrammonként. — **Sertéshus:** A nyílt piacokon: Friss karaj 220—320, friss comb, tarja, lapocka 200—260, friss oldalas 180—240, kocsonyának való 120—180, vese velével 200—260, füstölt helybéli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—300, vidéki 280—320, olvasztanivaló szalonna 200—226, sózott kenyérszalonna 220—260, füstölt 220—280, hárj 220—240, zsíros tepertő 220—260, helybéli sertésszár 220—240, vidéki sertésszár 220—232 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 130—320, káppan 300—700, rucsa 250—1000, lud 500—1800, pulyka 400—1200 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 220—300, csirke 220—360, káppan 280—360, hizott rucsa 220—300, sovány 200—220, hizott lud 220—300, sovány 200, hizott pulyka 220—260, sovány 180—200, ludmáj 600—1400, ludzsír és hárj 280—440, ludapróké 140—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 17—20, főzőtojás 14—17 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrben, darabonként 350—600, fácán darabja 350—400, fogoly darabja 200—220 fillér.

Hal. Élőállatok a nyílt piacokon: Harcsa 500—700, csuka 240—340, ponty 200—320, káráz 150—220, compó 200—240, apró, kevert hal 160—200 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 14—20 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljesít 38—44, lefeleltőzt 14—20, yoghurt 100—136, tejszín 350—400, tejföl 180—240, centrifugált teavaj, tömbben 540—580, 10 dkg-os csomagolásban 600—720, főzővaj 440—520, szedett vidéki vaj 440—500, tehénúrtó 100—120, sovány tehénúrtó 60—80, juhtúró 340—360, kevertúrtó 200—320, líptói túró 300—380, hazai ementáli sajt 540—640, hazai gréti sajt 480—600, hazai trappista 300—420 fillér kilogrammonként.

Száraz főzödelék és száraz tézta. A nyílt piacokon: Lencse 70—140, hántolt egész borsó 110—140, feles 70—130, fehér, aprószemű bab 80—140, nagyszemű 80—140, színes 80—120, finom Árpakása 84—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 20—40, petrezselyem 20—40 fillér kilogrammonként; zeller zöldjével darabja 8—26, zeller kilogrammja 32—60, kalarabé zöldjével darabja 6—15, őszifajta kalarabé kilogrammja 30—60, kevert zöldség 20—40, hazai kartioli 60—160, makói vöröshagyma 24—28, közönséges vöröshagyma 18—24, fokhagyma 40—90, cékla 24—44, savanyított fehérrépa 56—60, hazai fejeskáposzta 24—36, savanyított káposzta 35—70, vöröskáposzta 40—65, kelbimbó 140—180 kilogrammonként, fejesallata 16—20 fillér darabonként, galambgye-saláta 200—240, toma 60—200, rozsburgonya 20—28, élia 16—22, közönséges 12—18, kifli 30—44, tömör

esipergomba 300—700, szárított gomba 2000—2400, fekete retek 20—50, ceetes ugorka 150—200, vizes 100—150, savanyított zöldpaprika 120—200, süttőtök 18—30, sóska 100—200, tisztított paraj 30—60, zökezes 20—32 kilogrammonként, főzött paradicsom literje 100—140 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 80—220, közönséges 50—100, bírsalma 50—100, nemes fajkorte 80—200, közönséges 60—100, hazai aszaltszilva 72—120, szilvaiz 120—180, gyümölcsiz 140—300, csipkeiz 60—100, télire eltett szőlő 140—240, nagy papirhéjú dió 140—200, keményhéjú 80—150, dióbél 440—600, héjazott mogyoró 360—420, héjazott mandula 600—800, keményhéjú 100—120 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemés-paprika 600—700, félédes, gulyás 480—600, rózsapaprika 360—500, erős 260—320, kereskedelmi 190—220, kék mák 140—180, közönséges 110—120, pergetett méz 220—260, házi színezett szappan 140—168, közönséges háziszappan 100—132 fillér kilogrammonként.

Borpiac. Kistermelői 8.5—10.5, Malligand-foku áru 1.80—2.50, jobb fajta, főleg uradalmi 11 Malligand-foku tételek 3.00—3.50, 12 foku és ennél magasabb Malligand-foku, főleg édeskés, zöld-fehér áru 3.50—4 pengő Malligand- és hektoliterfokuként.

Szész és szeszestalok. A forgalom egy a fogyasztási célra szolgáló finomított szeszben, mint a donaturálási és ceetgyártási célra szolgáló szeszben élénk volt. A gyümölcspálinkaüzletben törkölyben volt élénk a forgalom. Jegyeztek újított törköly 3.80—4.00, új nyári szilvórium 4.80—5.00, 6-áru minőség szerint 6.00—6.20, borpárlat, új 4.80—5.00, állomáson, 10.000 literfokuként.

Fapiac. Fenyőfában a forgalom gyenge, az árak változatlanok. A tűzifapiac átmeneti lnyhulás után ismét szállárabb. Belföldi száraz bükkhasáb 230—255 pengő, erdélyi áru 235—260 pengő, szlovenszki áru 1300—1650 csehkorona, jugoszláv tűzifa 2350—2600 dinár vagononként magyar határállomásra. Keményfában az erdőbirtokosokkal való forgalomban kereskedelmi minőségű tűzifafüreszrök 38—45 pengő, jobb minőségű áru 48—60, furnérrönk 80—120, bükkrönk 35—36, nyárfarönk minőség szerint 16—28 pengő köbméterenként, akácronk 320—350 pengő vagononként.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1928. évi december hó 31-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.80 27.95; dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.29 (2.30); német márká 1.36 (1.36%); svájci frank 1.10 (1.10%) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* Csehkorona 16.93 (17.01); szerb dinár 10.01 (10.07); francia frank 22.45 (22.65); lengyel zloty 64.10 (64.90); román lei 3.41 (3.47); olasz lira 29.90 (30.15); osztrák schilling 80.575 (80.925) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszoronás arany 23.— (23.40); ezüst egykoronás 0.42 (0.44); ezüst régi forintos 1.15 (1.17); ezüst ötkoronás 2.19 (2.21) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egerirtő

„RATINOL“

sváb, ruszmi-, csótány-
irtószer.

biztos hatású irtószer, gyökereken irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétele szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Marányi-utca 36. szám.

Prospektus ingyen

A „**Vasárnap**“
a falusi gazdák lapja.

A „**Baromfitömő készülék**“ -kel

egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időnyer. Kényelmes tömés. Nincs fölfázás, derékfájás és kézkiszáradás. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült

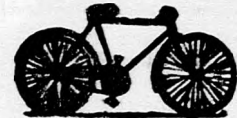
Kérje. Árjegyzékét.

Cím

Kugler Sándor,
Makó.

A világot 33 év óta uráló eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokat és Central Bobbin sülyesztős varrógépeket havi 20—24 P részletre, kerékpáralkatrészeket nyereg, lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk. — Külső gummi 65 pengőtől, belső gummi 2-10 P-től. **LÁNG JÁKAB és FIA kerékpár-nyakkereskedők, Budapest, József-körút 41** Gyermekkerékpárok 130 P-től. — 1000 képes árjegyzék ingyen.

Szakorvosi -rendelő ver- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Gyűftsünk előfizetőket a „**Vasárnap**“ számára.

GANZ és TÁRSA—DANUBIUS

Gép-, Waggon- és Hajógyár Rt. Schlick-Nicholson Telep

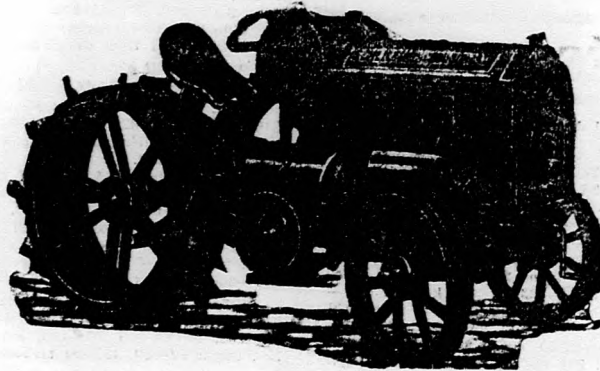
Budapest, VI., Váci-ut 45—47. Mintaraktár: Budapest, VI., Vilmos császár-út 63.

FIÓKOK:

Szeged, Kőlcsey-utca 1.
Szombathely, Zanati-ut.
Eger, Káptalan-utca 8.
Nyiregyháza, Széchenyi-tér 7.

Vontatós és magánjáró lokomobilok, gőz-, benzin- és szivógázüzemre.

Cséplőkészletek

RAKTÁRAK:

Pécs, Kaposvár, Győr,
Baja, Szolnok, Nagykánizsa, Debrecen, Miskolc, Békéscsaba.

Acélkeretes és fa-keretes golyóscsapágyas cséplőgépek minden nagyságban.

Schlick—Hanomag Traktorok. „Ásványi“-féle tengeri szárítógépek. Vetőgépek és az összes mezőgazdasági gépek.